

Тем, что эта книга дошла до Вас, мы обязаны в первую очередь библиотекарям, которые долгие годы бережно хранили её. Сотрудники Google оцифровали её в рамках проекта, цель которого – сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Эта книга находится в общественном достоянии. В общих чертах, юридически, книга передаётся в общественное достояние, когда истекает срок действия имущественных авторских прав на неё, а также если правообладатель сам передал её в общественное достояние или не заявил на неё авторских прав. Такие книги – это ключ к прошлому, к сокровищам нашей истории и культуры, и к знаниям, которые зачастую нигде больше не найдёшь.

В этой цифровой копии мы оставили без изменений все рукописные пометки, которые были в оригинальном издании. Пускай они будут напоминанием о всех тех руках, через которые прошла эта книга – автора, издателя, библиотекаря и предыдущих читателей – чтобы наконец попасть в Ваши.

Правила пользования

Мы гордимся нашим сотрудничеством с библиотеками, в рамках которого мы оцифровываем книги в общественном достоянии и делаем их доступными для всех. Эти книги принадлежат всему человечеству, а мы – лишь их хранители. Тем не менее, оцифровка книг и поддержка этого проекта стоят немало, и поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые меры, чтобы предотвратить коммерческое использование этих книг. Одна из них – это технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас:

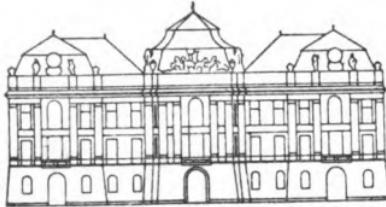
- **Не использовать файлы в коммерческих целях.** Мы разработали программу Поиска по книгам Google для всех пользователей, поэтому, пожалуйста, используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- **Не отправлять автоматические запросы.** Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого рода. Если Вам требуется доступ к большим объёмам текстов для исследований в области машинного перевода, оптического распознавания текста, или в других похожих целях, свяжитесь с нами. Для этих целей мы настоятельно рекомендуем использовать исключительно материалы в общественном достоянии.
- **Не удалять логотипы и другие атрибуты Google из файлов.** Изображения в каждом файле помечены логотипами Google для того, чтобы рассказать читателям о нашем проекте и помочь им найти дополнительные материалы. Не удаляйте их.
- **Соблюдать законы Вашей и других стран.** В конечном итоге, именно Вы несёте полную ответственность за Ваши действия – поэтому, пожалуйста, убедитесь, что Вы не нарушаете соответствующие законы Вашей или других стран. Имейте в виду, что даже если книга более не находится под защитой авторских прав в США, то это ещё совсем не значит, что её можно распространять в других странах. К сожалению, законодательство в сфере интеллектуальной собственности очень разнообразно, и не существует универсального способа определить, как разрешено использовать книгу в конкретной стране. Не рассчитывайте на то, что если книга появилась в поиске по книгам Google, то её можно использовать где и как угодно. Наказание за нарушение авторских прав может оказаться очень серьёзным.

О программе

Наша миссия – организовать информацию во всём мире и сделать её доступной и полезной для всех. Поиск по книгам Google помогает пользователям найти книги со всего света, а авторам и издателям – новых читателей. Чтобы произвести поиск по этой книге в полнотекстовом режиме, откройте страницу <http://books.google.com>.

78.Cc.59.

MENTEM ALIT ET EXCOLIT

K. K. HOFBIBLIOTHEK
ÖSTERR. NATIONALBIBLIOTHEK

78.Cc.59

Vidakovice (Mlavan)

Wojciech Tobias. n. Lwów.

(Trzcińszczyzna)

Opis 1825.

Младый Тобій

ПОБЕСТЬ ВДИА ДРВНЯ КОЛ АЛЪПЪ И
ПОДРЖАНІЮ ДОСТОИННЫЙ ЗА КРОТКІ И
БЛАГОЧЕСТИИС ЛЮДІ, ПРИМЪРЪ ПОБОЖ-
НОСТИ ОУ ФЕБІ СОДВРЖАВІ; ИЗЪ
БІБЛІЕ СПІСІЯНІЯ, И НА ПРОСТВ
СТИХОВІ СЛОЖЕНИЯ .

МИЛОВАНОМЪ БИДАКОВИЧЪВМЪ
ПРОФЕССОРОМЪ.

На түпк же издана оусердныхъ иждивеніемъ
Гд: ПАУЛЯ ПИКОВИЧЯ, штампа-
ра и Книгопродавця оу Новскадѣ, ко-
мѣ и посвати ю списатель.

Der junge Tobias eine Biblische sage.

ВЪ БУДИНѢ

ПЕЧАТАНО Писмены Кралевскагш Оуніверситета
Пештанскагш. 1 8 2 5.

Budae die 31. Maii 1825.

*Admittitur ad typum
Per Georgium Petrovics m.p.
Librorum Censorem.*

Дражаншій Роде,
и любезній мои Читательни!

Многш пътгій я съ оумиленіемъ
гледеши, какш намъ Любезна юность
наша Сербска Книжице нѣкѣ и на сті-
Хове сочинене радш и съ оувеселеніемъ
чита; и не самш дѣца, но и соверше-
ни, и ѿ простотага рѣда люди, кадж
имъ се оу недѣлю, и празникомъ та-
ково што гди чита, скѹпе ти намъ
се оу чопориѣ, и охотнѣйше слы-
шаю! Такж юць ако є што побож-
ио и изъ светогъ писма; житїе когж
светца, или какова ироническа дѣла,
ѡ Кралевы и юнацы; тѣ съ намъ
вѣкъ онда слышаючи оу свомъ Бле-
ментѣ! као Алексіја человѣка Божіја,
Івраамовъ жерту, прекрасногъ Іоан-
фса; или змал съ Орловы, рать на

полю костовъ, наше народне песме *)
и многа овымъ подобна сочиненія
васданъ бы слышали: видѣки велимъ
и то, за желимъ изъ любови и самъ,
а къ томъ и другіи съ ме нѣкіи въ-
поминали да имъ ющъ што и на
стіхове издамъ и нарочитъ да имъ
изъ Бібліе извадимъ, позываючи се
на прекрасногъ Ісіфа, когдъ самъ и
дакомъ ющъ бывшъ ми, списао, съ
каковымъ га оудоволствіемъ читаю,
и такъ радъ купую, да єсе више
потгій вѣкъ на штампъ давао.

Мыслимъ оуко шта бы самъ и
то по волы имъ избрао? И такъ
текъ што мою романтическъ по-
вѣсть, подъ именемъ Кассіа Да-
рица совершимъ, отворимъ Біблію

*) Оу коима се склонитъ способный Саргскій
авхъ и наклость къ Поесіи ѿ саме природе
извлече, и за кое песме мы имамо Г. Вѣ-
къ Отевановичъ благодарити, што є се
намъ оу народъ такове склонити, и изда-
ти потрудио.

и онакш юцъ неуслышеннымъ перомъ
спишемъ житіе Товіта, и сына нѣ-
гова Товіе, кое погомъ сложимъ на
стіхове, или паче реїни ми на слыч-
на оудареніа, коа съ и кодж про-
стыхъ нашыхъ обична. И подне-
семъ Гд: Павлъ Ілкевичъ Кни-
гопродавцъ и штампаръ обдашне-
мъ, когж као могж пріатела оу-
чтивш замолимъ, да вы ми истре-
дѣлце ѿ свомъ трошкѣ на свѣтѣ из-
дао. Искренна оу нѣговомъ благо-
родномъ сердцѣ къ общей ползи лю-
ковъ, подкѣпи мое моленіе, као
благодушный Сергінъ, кой оу бла-
готворенію презире користь свою, на-
смееце на мене, и рече ми: Ніе оубо
комъ є речено, но комъ є съдлено! —
Сотымъ пріими ово дѣлце драго-
волнъ, и не сажаш за штампъ оу
Будимъ плачи, но юцъ и мене за
мои труды милостивъ оущедри.

За оваково оубе єгш велико⁸
 шїс, и та се єм⁸ поне сотымъ садъ
 благодарнымъ покажемъ, да ист⁸
 Книжиц⁸ на нѣгово честно Име по-
 сватимъ, кою єво вамъ любезнїи
 Читатели! изъ Бібліе извадъен⁸,
 kao єданъ цвѣтакъ оу сващеномъ
 єдемскомъ бертуград⁸ оузбрата,
 вамъ да га дѹхомъ миришите, оу-
 чтивъ подносимъ, съ благожела-
 нїемъ да ю оу здравїю читате, и
 сердце свое съ нѣомъ, kao дѹщевномъ
 пицомъ подблажите, и сладкомъ на
 Бога надеждомъ севе оутѣщите,
 коїомъ є се и Токїтъ, имаючи твер-
 дѹ на Бога вѣрѹ, свагда тѣшио, и
 примѣръ намъ, ко ободренїю да оувѣ-
 ри неслаклавамо, шставио, какѡ што-
 оу стіховы слѣдѹе. Ридиже да
 самъ простѣ писао, хнисходе⁸ки по-
 матїю онъхъ за кое самъ и писао,
 но зато опеть ни⁸амъ шокетао. —

П Ф С Н Ь .

Богъ праведна нигда не ѿстава,
Милостивъ свѣда съ нимъ оуправа:
Примѣръ дае намъ света Бібліа
И ѿ отцѣ младога Товіа;
Кой Товітъ именемъ се зваше,
И праведанъ предъ Богомъ онъ баше;
Оу старомъ свѣтѣ оу Агні,
Оу чвеної земли Галліей:
Происходи намъ онъ ѿ колѣна
Нефадліма, Іаковлѣва сына.
Онъ Милостивъ свакомъ є быо,
Народъ свой є сердечнѣ любіо:
Милостинѣ силне раздавао,
И сироте многе є питаб
Своимъ хлѣбомъ, и ѿ труда свога,
И хальиномъ одѣвао нага.
Вл онъ чво кога оу неволи,
Каквый бѣди, или оу печали
Сдма мѣ є терчао на помоћь,
Оутѣшшиш га гледао данъ и ноќь;

Вл гдн кой сирома оўмръо,
 Свомъ га є трошкъ погребао.
 Предъ Богомъ є быво благочестивъ,
 Я медь людма смиренъ свимъ и оучтивъ.
 Онъ супрятъ имадаше йинъ,
 Честивъ женъ и себи подобнъ.
 Бише деце онъ имао ніе,
 Кромъ Сына ёднога Товіе.
 Надъ коймъ є повседневнш вдіо,
 И за нѣга Богъ се молю:
 „ Молимъ ти се Боже изъ свегъ сердца
 „ Намъ поживи нашега ёдинца!
 „ Онъ є Боже намъ ёдина радость
 „ И подпора подъ неакъ старость;
 „ Онъ є наше благо и оутѣха,
 „ Нашъ подмладакъ и оуродъ дика:
 „ Мыжемо га лепш воспитати,
 „ Оу законъ светомъ наставити
 „ Онъ Ѳе твоє свете заповѣди,
 „ Навчити ѿ насъ ѿ Господи!
 „ Іакъ нѣмъ свакъ добродѣтель,
 „ Ёштъ младомъ ко правый Родитель,
 „ Оугладити, да сердцъ присвои,
 „ И свакомъ се заранш запони;
 „ Страха Божія оу сердцъ да има
 „ Ко начало премудrostи свима:

„ Да намъ буде смиренъ и побожанъ
 „ Ко ближнѣмъ оучтивъ и праведанъ
 „ Съ торности да се ѿстрегава,
 „ И ѿ грѣха свакога да се чвва:
 „ Ни ѿ кога да намъ се поноси,
 „ Стыдѣнїемъ свагда да се краси:
 „ Съ лзычници да намъ се не меша
 „ Постоанш бытъ Ѵе волѧ наша;
 „ Зашто они тебѣ не признаю
 „ За свогѡ Бога и Творца насѫ свію.
 „ Іерусалимъ место твоє светло,
 „ И на светѣ єдно знаменито,
 „ Они хвле, и своимъ ѻдолишмъ
 „ Кланяюсе проклетимъ демишмъ!
 „ Коль оужасно ихъ заблужденїе,
 „ Коль велико твоє стерпѣнїе!
 „ Будъ те они Господи не славе
 „ Тадъ и люде твоє све насѫ гоне! —

ПѢСНЬ 2.

Оу време єо оно Нїневїа
 Съ кое є стрепила Асїа,
 Многѡлюдный градъ на свѣтѣ баше,
 Ісаилъ честивъ ѿзлобљаше;
 Особито Нѣфдалима племе,
 На кое се найпосле оустреме

Ніневійцы съ гордимъ своимъ царемъ,

По имен8 Внемесаремъ:

Галѣю св8 имъ поплѣнише

И оуробство народъ одведоше,

Съ прочи сада т8 Ісраилѧны

Зарбше и благочестивый

Мъжъ нашъ Товїтъ са женомъ и Сыномъ,

И са цѣлимъ своимъ милымъ родомъ

Горкш т8жи садъ родъ Ісрайлскій,

Гди се съ нима пост8па түрански!

Горкш т8жи и Богъ воле,

Косе ч8па оу перси се бѣ:

„Боже малый видишь ли ты Ово

„Беззаконно дѣло Демоново?

„Зарь вѣкъ са свимъ на насъ заборави,

„Сречесе Авраамове кръви!

„Зашто да насъ беззаконымъ предашь

„Завѣта, Ко да намъ ѿст8пашь! —

ПѢСНЬ 3.

Благочестивъ и Богъ оу годанъ

Товїтъ ѿста оу закон8 вѣранъ.

Повседневни родъ свой постыдава

Тѣши ихъ, и све оутверждава,

Да се добри єви закона держе,

И помоћи надаюсе съ выше:

Да се само кой не оуєди
 Прествпiti Божie заповѣди.
 Скакiй свою да терпи неболю
 Т8 оу робств8 садь за Божиi болю.
 Да се клоне иноплемениквз
 Беззаконихъ ваал8 поклониквз,
 Милость Божiя насъ Ѵе посѣтити,
 И изъ робства опеть избавити!
 Опеть Ѵемо оу Іерусалимъ ити,
 И оу храм8 жертве приносити!
 Бодрствите и молтесе Бог8
 Свагда стойте оу добромъ подвиг8!
 И съ коликш Бог8 дасмо вѣрни,
 Садь съ толикш дасмо и покорни
 Власти нашей подъ коюсмо пали,
 Када смо наш8 влад8 изгубили!
 Све на земли време изменюе
 Изменихе и наше щастiе. —

ПѢСНЬ 4.

Свакш имъ Товiтъ говораше,
 И на добаръ све путь наставляше.
 Добротель егш прогласисе,
 Внemессаръ и самъ оудивисе
 Мж8 строг8 оу добротельи,
 Кой такш иде мж по боли,

Сиң єданъ путь призове га къ себи,
 Когъ познавши вѣкма га возлюби;
 Оучини га одма своимъ кѣпцемъ,
 И богатшебдари га новцемъ:
 „Иди вели пакъ ѿ садь намъ ради,
 Самъ вѣранъ оу свемъ ми бѣди;
 Штогодъ стечешь ми кемо дѣлити
 Сомене ти криво не же быти.
 Люде вредне, ко што за те чвемъ,
 Радш имамъ, и свагда чествчемъ.

ПѢСНЬ 5.

Товітъ нато садь намъ се оудиви,
 Оузме новце царю се поклони;
 Заквали мъ и вѣрность завѣша,
 Не казъе ѿ томъ никомъ нища.
 Оде дома наредбъ оучини:
 И oddасе таки терговини.
 Човекъ вреданъ, а новаца доста
 На єданъ путь ѿ кѣре га неста,
 Тайнъ свою не ѿкриши жени
 Вѣрной своей и либезной йини:
 Гди є Товітъ си садь распышю,
 Нигди ништа за него не чвю.
 Даде мъ се вѣкъ жена оу бригъ,
 И припадне на молитвъ къ Богу.

За то време Товітъ Аравію
 Свѣ прошао, и землю Мідію,
 Онъ къпіо каміле високе,
 И оузео робе свакоаже,
 Скъпоцѣнне ко' богатъ терговацъ,
 За кое се съгубъ дае новацъ.

Оудивисе цѣла Ніневія

Кадъ имъ Товітъ садь съ путьешествіа
 Дома стиже съ толики товары
 Тъсе скъпе многи Господари:

Съ къдъ томъ єданъ дрѣгогъ пыта,

И завистниші гледе на Товіта,

Да онъ къпи толикъ єспапа

И каква є сва та роба скъпа

Али Товітъ на то ни мѣкаетъ,

Никомъ дѣжанъ дати нїе ѿбѣтъ;

Самогъ царя има Компанистъ,

Не консе ни оу єдномъ мѣстъ,

Къпитъ продатъ што є нѣмъ драго,

Свободнѣ за царево благо.

Кадъ каснѣ вѣкъ потомъ дознадъ,

Зачѣдесе и погладе брадъ,

Тко сме сада Ліферантъ царскомъ

Противъ стати оу дѣлъ нѣгшбомъ! —

Стече Товітъ и за краткъ време

Лепе новце изъ те терговине,

Прослависе онъ оу своме родѣ,
 И на гласѣ постаде оу градѣ.
 Богати съ нѣмъ завидили,
 Сиромаси сердечнѣ любили,
 Коима є како отацъ быо,
 И оу нѣжди свакой ихъ тѣшіо.
 Царь мъ добри внесарь оумре,
 Знатнѣ сммѣ Товітѣ сребра оузме,
 И принесе оуземлю Мідію,
 Но потайнѣ оу домѣ ѿ свїю,
 Знатнѣ сммѣ ѿ десетѣ талентовъ,
 Тоє быо садь капиталъ нѣгшвъ,
 Кой преда нѣкомъ Гавайлѣ
 Свомъ сродникѣ самъ на ѿставѣ;
 Онъ задержи нешто и при себѣ
 Да по малъ Терговинѣ води.
 Сеначѣримъ новый и царь кадъ наста
 Терговина Товітова преста!
 И премда є Товітѣ на оукоге,
 Раздавао милостиные многе;
 Зато опетѣ не бы оу нищетѣ
 Краинѣ пао за свою добротѣ;
 Врбо нѣга Богъ є помагашъ,
 И толикѣ свагда є имао,
 Да могаше лепш оу свомъ домѣ
 Поживити и самъ, и дрѹгомъ

Као и найпре оу нажди помоћи,
 Да се слачај не догоди већиј:
 Онж бо садь збогъ первогъ свогъ щастїј,
 И збогъ къ нищимъ свогъ милосердїј,
 Имадаше многе гонитеље
 И зависише зле непрїјатеље,
 За щастїј роди мѹ се зависть
 Я за свою доброту не-нависть,
 С юкохъ мѹ вѣда изненада
 С юкохъ садь намъ да пострада:
 Од ѿ царю новопоставлѣнѹ
 И первога сына имъ рожденѹ,
 Тє шетѹже доброгъ намъ Товїтѹ
 Да онъ свое оу цѣлѣмѹ градѹ,
 Гдигодь кога чвє оукїена
 Јероилмъ мртва извачена,
 Ноќю иде тайнѹ погребава,
 И заповѣсть царскѹ нарѹшава!
 Царь се на то садь икѹ разсерди
 И Товїта призватъ заповѣди
 Ал прїјатељ Товїтѹ подкаже,
 Да кѹдз вѣга штогодь брже може.
 Товїтѹ џла овогъ се оуклони,
 Нитъ онж каза Товїни ни љинни;
 Притансе намъ за неко врёме,
 За то Царь мѹ све добри џ оувме!

Сеста Янна съ Товіемъ сирота
 Безъ добра и мъжа Товіта!
 Оу Мідію ніе үеъ се смѣло
 Прелазити ни за какво дѣло;
 Шарь бо новый то є за-претіо
 На граница строги наложіо;
 Зато товітъ ни по свое новце,
 Послатъ може оу Раге местанце.
 Гавайлъ да мъ ихъ донесе,
 Садъ ни пошто онъ не вѣдисе,

ПѢСНЬ 6.

Ялъ по маломъ сѣвдесе временъ
 Чье Товітъ величъ измени.
 Оу престолномъ градъ Нінивіи
 И оу землии фблизньої Мідіи;
 Да се народъ оузевши быо.
 Сенахіримъ да с погинюо!
 Сынови га сопствени оубили
 Когъ терпнти више нисъ могли!
 Што є быо преко мѣре силанъ,
 Свой Господи и народъ вѣсанъ,
 И онъ чье да съ егудъ сына,
 По именъ млада Сахардана,
 Садъ за царъ себи избрали,
 И на мѣсто Отца поставили.

Іоішь што више за овога царя

Чье Товітъ да є яхіахаря
Товитова родьена сыновца;

Бозлюєго какъбогъ светца;
За нѣговъ честность и доброту;

И на среку нашемъ Товіту,
Постави га правителемъ своимъ.

Садъ царствъ цѣломъ вѣрховнымъ
Яхіахоръ за Товіту Стрица,

Когд любаши какъ гвоегъ Отца,
Милость одма оу царя испроси,

Кою стрицъ своею фгласи,
Те мъ додье оу градж Нїневію,

Гдѣ застане Яннъ и Товію,
Бутѣшне опять оу євомъ добръ

И оу домъ застане Господъ,
Съ правителемъ садъ Яхіахаромъ;

Кой Товіта чекаю съ вечеромъ;
Восхите се єви садъ оу радости

Кадъ видише намъ Товіта гости
Отацъ рѣке свое разширио

Честно лице єзами полю.

„Сыне сладкии мой милый Товіе!

„Вво отца сладко чедо мое!

„Янно моя любезна єпрѣго,

„Со на єветъ перво мое благо!

В

„ То изрекне обое загерли
 „ Сва єцена свимъ вѣде по вольи
 „ Любезносе по томъ поздравише
 „ За богатъ вечеръ сѣдоше.
 „ О любезный мой яхіахаре!
 „ Какш самъ се боло преваре,
 „ Док се нисамъ рече извѣстїо
 „ Изъ твогъ писма кое самъ прїмїо!
 „ Хвала сыне штоси оучинїо,
 „ И што си ми мое посѣтїо!
 „ Могъ Товїю любезно єдинче
 „ И безъ отца за врѣме сироче
 „ Благодаримъ и и вамъ Господа!
 „ Чисто ми є ово и зачвдо
 „ О куд да ме толика Господа
 „ Садь дочека овакш изненада. —
 Мы за дѣжность ово признаемо
 И сви тисе данась радвемо! —
 О говоре твѣ при столъ гости
 И почеше съ разговоромъ ёсти.
 Сутра дань се гости разидоше,
 И Товїтъ сродни се стекоше

Пѣснь 7.

Товїтъ съ яномъ даде славный обѣдъ,
 Сготовити да оу гости и родъ

И видѣки садъ єла излишна,
 Іошъ по нѣкѣ пошлоу свога сына:
 „Иди сыне юіць потражи кога
 „Со нашеага Ісаиаска рода;
 Нека додѣ и съ намъ обѣдве
 Свакій гладанъ томъ єе радве:
 Защто гладна сыне наранити,
 И сирома жедна напоити,
 Всъ дѣла предъ Богомъ оугодна
 Намъ ѿ нашій старій наслѣдна:
 Отацъ Ябраамъ такш є чинто
 На потомке свое штавіо,
 Да странога свагда оу домъ прїиме,
 Разговоре, и да га наране.
 Младиѣ оде ал се одма врати,
 Свога Отца застане предъ врати.
 „Шта є сыне, хоѣлъ ткѣ намъ доты?
 Натоѣкъ мъ кроузъ плачъ сынъ садъ реки
 „Ио, отацъ штоге догодило,
 „Сила людій тамо се сквшило!
 „И приступимъ текъ да видимъ штав
 „Кадъ и тамо алъ жалости мое!
 „Ісаилъ єдноги съ оубили,
 „На оулици мертвя избацали!
 „И никога баръ да га погреє,
 „Ізичницы смеюсе и гледе

„ Како јдни гвркаю га ногомъ,
 „ Дрѣги плюе и свакомъ пергомъ
 „ Хвле родь наша и самога Бога,
 „ То є жалостъ видите велика! —

Пѣсни 8.

Тѣвітъ на то тренутъ променисе,
 И къ оулицы онай оустремисе:
 „ Обѣдайте онъ рече дететъ,
 „ И вамъ некъ быти на обѣдъ!

„ Идемъ найпре бѣдна саранти
 „ Неможе ми нико забранити.
 „ Я ты сыне госте разговарай,
 „ За мене се съ матеромъ нестарай.

Сотымъ додѣ мѣдью онѣ люде,
 Изичнике као медь золье лютѣ
 Садь Кроуз кое јдва и пробѣ
 Свзама се надѣ бѣднымъ полѣ.

Штајешъ сотымъ ты вврее сада?
 „ Вданъ ѿ нихъ сердитъ запыта!

„ Роба нѣ словоднъ погребети,
 „ Ты некъ лежи псиће га изести.

Товітъ на то ништъ не ѿговори,
 Но мертвца на се натовари,
 И оулицомъ понесе на полье,
 „ Та тай чини противъ царске волье!

Медью се бомъ роптаючи рекнъ,
 И претити ємъ съдомъ почнъ,
 Али Товітъ божествена душа
 Садь нытве речи и не слыша.
 Избани града мертвца изнесе,
 И доколе га погребе смеркнесе.
 Попадши се гладанъ на вечеръ,
 Алъ се сврати и Ахтакаръ,
 Да мъ каже што є очиніо,
 И заповѣдь царскъ преступіо.
 Ахтакаръ правитель върховный
 Паче свію кодж царя оудворный;
 Задержи га іошь и на вечери,
 И съ ниме се лепш разговори;
 Оувѣри га дасе ништ' не бои,
 Говореки дворянни съ мои,
 А и царь ме весма радо има
 Кише пътій каже и предъ свима;
 „Иѣкъ вели царю представити
 „И съ дворянни ѿ томъ га молити
 „Да єданъ пътъ съровство престане,
 „И да вище нашъ народъ не гоне,
 „Царь є овай весма благонравный,
 Я оу дворъ ысамъ садь върховный;
 Зато стрыо ты бѣди безъ бриге.
 Но Товію пошалъи оу Раге,

Да посети нашегъ Гавайла,
 Докъ намъ нѣ и стара оумерла.
 Сотымъ Товітъ съ нимъ се садъ фпрости,
 И оу мисли чекаюлъ га гости,
 Дома додье, алъ мѣ сви поспали,
 Касно доба врата затворили.

ПѢСНЬ 9.

И бѣдѣки лети топло времѣ,
 Смотри креветъ исподъ свое стреѣ,
 Легне лено тѣ на месечини,
 Да оу домѣ онъ свое не бѣни,
 И онакъ оуморенъ ѿ труда,
 Како леже санъ га преоблада:
 Заспи сладкъ како мало дете,
 Домашнїи га тѣ и не фсете,
 Но како же овде садъ да страда,
 Зло мѣ додье опеть изненада!
 Исподъ стреѣ надъ самымъ креветомъ
 Кое и то вола да є съдбомъ.
 Ласте бахъ гнѣзда поправиле,
 И тѣ младе себи садъ излегле.
 Кадъ предъ зорѣ почнѣ цверквати,
 И изъ гнѣзда свой излетати;
 Товітъ на то сада се пробуди,
 Слѹша ласте и на гнѣзда гледи,

Ял юръ малъ онъ дремованъ баше,
 Съ полъ очи свое штвороша;
 Прекъ нѣга садъ ласта прелети,
 И мокротъ изъ себѣ испусти,
 Комъ падне твѣтъ оу очи,
 Онъ се тергне, гъ кревета поскочи!
 Склопи рѣке садъ ни оба ока,
 И ш бола препадне га мѣка:
 Защто она ш ласта мокрота,
 За око є една вѣшь прелюта,
 Онъ повиче йннъ и твѣмъ
 И ш тешка бола се привѣлъ.
 Докле съ мѣ ови истерчали,
 И оучанкъ воде мѣ донели,
 Да испере очи ш погани
 Оба ока постанъ оу раны,
 Стѣкъ мѣ и онъ шбнѣвиди,
 „Ахъ и бѣдный возопи Господи!
 „Вл слѣчайнъ, ил съдиномъ твоимъ,
 „Ил памѣтью самъ погрѣшихъ моимъ,
 „Да се лишимъ любезны зѣница,
 „Да невидимъ више и ни сѣница,
 „Ни месеца, ни белога света
 „Вр мѣ вѣчна швѣзе темнота! —
 Плаче йнна оу Персисе вѣ,
 „Ахъ жалостной мени мой Твѣ!

„ ТЕК' СЕ Ш ЗЛА ЕДНОГЬ ИЗБАВИСМО,
 „ И ОТЦА ТИ ЕДВА ДОЧЕКАСМО,
 „ ВВО НОЖЬ САДЬ ЗЛО НАСЪ ПОСТИЖЕ,
 „ СДВА НАША НА НАСЪ РЫКЪ ДИЖЕ!
 „ СА ЖЕСТОКИМЪ БИЧЕМЪ ДА НАСЪ ШИБА,
 „ АХЪ ЖДЛОСТНА ТО Е ОНД РЫБА,
 „ КОЮ ОУ СН8 НЕКАСЪ ЕАМЪ ВИДИЛА,
 „ Да се била на те оустремила,
 „ СА ВЕЛИКИ ЩВОРОЕНЫ ОУСТИ,
 „ ЯЛ' СЕ ОБЛАКЪ НА ТЕ НЕКІЙ СП8СТИ;
 „ ИЗЪ ОБЛАКА САДЬ СИН8ШЕ М8НЬЕ,
 „ СОЗАРИСЕ Ш НИХЪ МОРЕ СИНЬЕ:
 „ РЫБА СТАДЕ И ФКАМЕНИСЕ;
 „ НИТИ ВИШЕ СЪ МѢСТА ПОМАЧЕСЕ;
 „ РЫБА БРИГЪ СВАГДА ПРЕДСКАЗ8Е,
 „ И ОБЛАКЪ ОУ СН8 ДОБАРД НІЕ! —
 „ М8ЧИ ЖЕНО ПОВИЧЕ ЎОЙ ТОВІТЪ
 А8ПИ НОГОМЪ И ВЕЌЬ МАЛШ СЕРДИТЪ.
 „ ТЫ НИ САМА НЕ ЗНАШЬ ШТА ГОВОРИШЬ,
 „ НЕГО СОТЫМЪ ІОЩЬ МЕ ВЕЌМА СЕРДИШЬ.
 „ НИТИ ПЛАЧИ, НИ ТОЛЦКШ Т8Г8Й
 „ НИТИ НОЖНА МЕЧТАНІЯ ТОЛК8Й,
 „ НЕГШ ИДИ ТРАЖИ МИ ЛЕКАРЕ,
 „ Да ми очи съ чимъ малш напаре;
 „ Вда бы ми отокъ што сплагн8о,
 „ И малш ми болз од8мин8о.

„ Я видѣ нигда и више не добы;
 „ Тосе сбило по Божій наредби.

ПѢСНЬ 10.

Стекошее нѣмъ и сви сроднїи,
 Яхтажаръ и граждани знатни;
 Тѣшише га колико могоше,
 И лекаре искусне призываše.
 Дечише мъ очи и парише,
 Излечити богме немогоше!
 Самъ што мъ отокъ онай спасне,
 И съ очію болъ мъ одѣмине.
 Изидье мъ на очима бело,
 Кое скинѣтъ нѣ имъ се дало;
Хотя Товїтъ многъ и потроши
 Такъ дасе малъ и задѣжи,
 Али всѣ кадъ Богъ комъ неда,
 И попусти за време да страда;
 Онъ по сѣдамъ своимъ расположе,
 Комъ хоће и кадъ онъ помаже.
 А помаже свагда достойномъ
 Маздѣ правъ онъ дае сѣдкомъ,
 А оу време кое мы неизнамо,
 И оу томъ се почестш варамо.
 Што по нашей сѣдимо слабости,
 Пакъ сѣмнамо ѿ Божій милости,

Онъ праведна ако и покара,
 Ал га зато опеть не штавла.
 Вво примѣръ овай намъ сведочи
 Оу Товітѣ кой изгуби очи,
 И слѣпъ поста веќь подъ свою старость,
 Но на Божію оуповаше милостъ,
 Онъ кадъ додѣ веќь и до складости.
 Да мѣ Анна другомъ поче прести
 Онъ призове младога Товію,
 Да га пошље оу землю Мідію,
 Гавайлъ оу Раге мѣстланце,
 Да мѣ онѣ садъ донесе новце,
 Ко є мѣ є на штавъ дао,
 И за кое никотије знаю.

ПѢСНЬ 11.

„ Дѣте мое јединче Товіе,
 „ Сладко мое садъ оутѣшенїе!
 „ Мати твоа, као женска глава,
 „ Честнократија мене оукорава,
 „ Да и новце све мое потроши
 „ За добыти спасенїе дѣши!
 „ Милостиње многимъ я чинећи,
 „ Я за тебе и ю немарећи;
 „ И то нешто оу главѣ оуврти,
 „ Како ќе-те после мое смрти:

„ Ал^ъ се оу том^ъ мати твом^ъ вара,
 „ Нити има правш што ме кара!
 „ Нїе сыне Богъ насъ ѿставіо,
 „ Нит^ъ самъ на васъ ж^ъ заборавіо;
 „ Богъ праведна ѿставит^ъ неможе
 „ То не вѣрый да ти и тко каже,
 „ Нити добаръ отацъ на свогъ сына
 „ И спрѣгъ свою заборавлѧ.
 „ Имамъ сыне, и юшь на ѿстави,
 „ Десять талентъ оу Среебръ готовы,
 „ Кодж сродника муга Гаваила,
 „ За те новце она нїе знала!
 „ Вво писмо ѿ исты новаца!
 „ Тоє сыне рѣка твога оуциа.
 „ Иако самъ многи раздао,
 „ Ни самъ зато безъ ништа ѿстао,
 „ Добаръ газда свагда се ѿбзире
 „ На свой приходъ ѿ квдъ мъ извире,
 „ И спрамъ нѣга трошакъ оумѣрава
 „ Излишна се трошка ѿстрегава
 „ И те новце до гадъ нисамъ смeo,
 „ Ни донети, заш^ъ самъ се божо,
 „ Не радеши да ихъ непотрошимиъ,
 „ Но да съ нима вагъ двое оутѣшимъ
 „ Кадъ се мѹ вѣкъ изчисле лѣта,
 „ Дасе спремамъ и съ овога свѣта,

„ Я медъ8 тимъ док' и ты ѿрастеши,
 „ Да радити съ нима што оузможешъ,
 „ Чекао тамъ ево веќь до данасъ,
 „ И ни комъ не издаю на гласъ,
 „ Да и новце на ѡстави имамъ
 „ Но ведајки да веќь и ѿсејкамъ
 „ Дај8 скорш вамъ съ овога свѣта
 „ Премин8ти; зато за живота
 „ Хот8 да ми по те новце идеши
 „ Но матери ништа да кажешъ,
 „ Св8 тайн8 и теби ѿ крываемъ
 „ И теби ю самш вовѣравамъ
 „ Ни си више дѣте по юноша,
 „ И сынъ доваръ кой отца слушаша.
 „ Глава м8жка ком разумѣва,
 „ Проливена єзыка не быва,
 „ Хота да є твоя мати єдна,
 „ Домаќица добра и паметна
 „ Ал' тек' опетъ загадъ св8 тайн8,
 „ И ти кажемъ као моме сынъ,
 „ Ако желиши да ме не оу вредишъ,
 „ Сокрыти ђой дасе не оусудишъ,
 „ Две причине и ѿ томе имамъ,
 „ Кое самш за ме задержавамъ;
 „ Якадж додьеши и џ8 ђой казати,
 „ Као драг8 вѣрномъ ѿкрыти,

„ НЕГШ ИДИ СЫНЕ; НА ПІАЦВ,
 ИЛ СЕ СВРАТИ КОМВГОДЬ ТРГОВЦВ,
 „ И ЗАПЫТАЙ ИМА ЛИ ПРИЛИКА.
 „ САМШ ЖЕЛИМЪ ЧЕСНОГА ЧОВЕКА;
 „ КОМВ БЫ ТЕ СМЕО ВОВБРИТИ,
 · И ОУ РАГЕ СЪ НИМЪ ДАНАСЬ ПОСЛАТИ.
 „ ШЛАТИКВ МВ СЫНЕ, ШТО ЗАИШТЕ,
 „ САМШ ПЫТАЙ ЛЮДЕ ПУТВ ВЕШТЕ —
 АЛЗ ОТАЦВ! РЕКНЕ МВ ТОВІА,
 ШТАКЕ Ш ТОМЪ МИСЛІТ' МАТИ МОЯ,
 КАДЪ ВЕЛИТЕ ДА ГОЙ НЕ КАЖЕМО,
 НЕКЕЛ' ПЫЧАТ' ОНА КВДАЖЕМО?
 „ САМШ СЫНЕ ЗА НОВЦЕ НЕ КАЖИ;
 „ ДАСЕ ОНА ЗА ТЕБЕ НЕ ПЛАШИ,
 „ ЗЛШ ОУ ПУТВ ДАСЕ НЕ ОУЗВЛАДАШЬ,
 „ ЗБОГЪ НЕВАЦА ДА ШТО НЕ ПОСТРАДАШЬ,
 „ Я ДА ОУЙЦВ ОУ РАГЕ ПОЛАЗИШЬ,
 „ ТО НЕ ТРЕБА НИ ПРЕДЪ НЬОМЪ ДА ТАИШЬ.

ПѢСНЬ 12.

ОДМА НА ТО ТОВІА ИЗИДЕ,
 На піацв и тेरговцемъ дойде,
 Пыта ове редомъ предъ дѣканы
 Имал' люди изъ мідіе странни?
 Подъи малш и дальє піацомъ,
 Рекне єданъ, но овомъ оулицомъ,

Тамш они обичнш долазе,
 И највише онде се налазе,
 Кодж Контара гди ран8 продаю,
 Ил за јспапж терговцемж ю дају.
 И тек што се Товїа оуп8ти
 „Ал юноша јданж га оукоби:
 „Ако Богж да любезный Товїе?
 Запита га, и нѣжнш се смее,
 Оухвати га кроткш и за р8к8;
 Тражиш вели каков8 прилик8?
 „Нисил на п8тж к8да на оумїо.,
 „Кадж си такш данасж поранїо?
 Товїа се на лиц8 за краси:
 Всамь вели, но молић8 ткоси?
 Као познатж тысе мени ывлаж,
 И за р8к8 любезнш стискивашь;
 Да ми ниси ћ к8дј каков8 сродникж,
 Илићешь ми да б8дешь соп8тникж?
 „И самь теби и једно идр8го,
 С8вѣща м8 садъ Юноша на то
 „Сродникж самж ти и по Гавайл8
 „Но радж єысамь и ти Раг8ий8:
 „Раг8ий8 є твоме отц8 и братж,
 „Но ћ стрица, и теби не познатж.—
 Товїасе на то шерад8е
 Сз Юношемж се любезнш цѣл8е:

О любезный єто среће за ме!
 Но молић8 како ти є име?
 „ Име ми є брате Јазарја ,
 „ Отаџъ мисе зове Јананіја ,
 „ И братјасмо , далѣ ме не пытай ,
 „ Иinde са мномъ ништасе нестарај ;
 „ Тыкешъ са мномъ лепш пытovati ,
 „ И ћ8 тебе оу пыт8 хранити . —
 А ты инде рекне м8 Товїа ,
 Да нагъ спреми на пыть мати моя ;
 Моме отц8 тоће быти мило ,
 И за нѣко особито дѣло ,
 Што ме шилѣ са своимъ сродникомъ ,
 И оу пыт8 съ тобомъ вѣрнымъ другомъ

Пѣснка 13.

Додѣ8 оубо старомъ Товїт8 ,
 Когд за стан8 юре оу кревет8
 „ Вбо отацъ ! рекнемъ Товїа ,
 „ Вбо мога брата Јазарја
 „ Онъ ће мене оу раге ѿ вести ,
 И пон8ди Јазарјю сѣсти .
 Старый на то мало се исправи ,
 И оубрвсомъ свое очи приви .
 „ јквдаси братаџъ запыта га ,
 Нивсиль ѿквдз ѿ племена мога ? —

„Шта ме старый пыташь садъ за племе зъ

Но нека ти сына таки спреме,
И самъ вамъ се съ ниме вѣкъ познао;

Дасмо сродній єсамъ мъ казао,
И по вашемъ и стомъ Гавайлъ,

И по дрвгомъ братъ Рагайлъ,
„Добрш братцацъ! ѿговори Товїтъ.

То милъемъ што си намъ и познатъ
Со добра си рода и корена,

И къ съ тобомъ послатъ мога сына;
Но молимъ те што жеши ми искати
И шта къ ти оу новцъ платити
А за єлъ што оу пътъ треба.

Понекете и меса и леба,
Депа сира и меки колача,

Даке вамъ се и єдна погача;
И оу пътъ штогодъ трошка бѣде,

Савъ и трошакъ мойке быти братъ,
Но колико бу новцъ захтѣваши

Да ти платимъ ако си ты и нашъ
Што є право на данъ самъ ѿ съди!

Самъ вѣранъ дететъ намъ бѣди,
„Добрый отацъ! рекне Азаріа,

Некъ се самъ намъ спреми Товїа,
Дако же ми за мою платъ

А и за нашъ савъ трошакъ бу пътъ

И́се съ Тобомъ не Ѹ8 погадълти,
 Нит' фемосе мы зато свадълти,
 И б' имао и безъ вашегъ сына,
 Оу Мідію посломъ ово дана,
 За什то не бы и нѣга поведо,
 И опетъ га вамъ на трагъ довѣо!
 „Добрш брате! ѿ говори старый,
 Я ѿко путь вашъ Богъ вамъ благослови,
 Тесе здрави и мирнш вратите,
 И на миръ и насъ застанете;
 И Ѹ8 сынко штогодъ вѣде право,
 Теби дати за дѣло таково;
 Кодъ мене, є сыне то обично,
 Да свакомъ и за твѣдь правичнш
 Мазда онъ кою тко за слѣжи,
 Платимъ да се на мене не тѣжи;
 Не Ѹ8 сыне и никомъ крыбо:
 Оучинити, негш штое право:
 Но молимъ те и за твое име,
 Да кажешъ мой любезный сыне;
 И єсили ты родомъ одавде,
 Ил' си самш посломъ быо овде? —
 „И́се Старый! зовемъ Йзарій
 И мѣсто є мога рожденїй
 Вкватане оу Мідіи земльи
 Гди потомцы живе Нефталимы. —

С

„Кадж є тамш, тосамъ и безъ бриге

Рекне старый єрж с8 т8 и Раге:

Ты Ѹешъ мени любовь оу чинити,

Могж Товію оу Раге ѿвести.

Ты познаешъ мога Гавила,

Какш кажешъ и твогж прїателл:

Онъ Лепоѣ онъ вакъ дочекати;

Товій се неѣ ни надати.

Іссамъ Старый, кодж нѣга слѹжю,

Ислисамъ добра наѹчю,

Онъ є єданъ човекъ особитый

Съ домомъ лепш оу ме оуправлати.

Товітъ оубо садъ дозове Йннъ

И каже юй да преправи сынъ

И овомъ честномъ юноши

Све што треба на путь до вароши,

Сбоици да имъ вѣде доста,

Вести, питї, до самога месца.

Йнна нато садъ се намергоди,

На страннога по преко погледи,

И помысли какш да имъ деге,

Съ непо знатымъ оу Мідію иде!

Странный ово негодованіе,

Оузме себи на разсѹжденіе.

Онъ оу стане, изидье на полье,

Да се они разговоре болье.

Анна Садъ се ѿполчи на старца,

Какш бы и ты мога єдинца
Бовѣро на путь непознатъ,

Да погине гдигодъ намъ оу путь!

Каквъ имашъ оу страномъ вѣръ

Какш лѣ взирашь послѣднъ подпоръ
И жезлъ наше неаже старости,

Не дамъ дете рекне оу юности!

И ко' зашто тамога и шилѣшъ,

Некъ твгъ зарь хоћешъ да иштеши?
Тысе оу томъ варашъ мой Товите,

Мари мислишъ садъ Гавайлъ за те;
Баше чуватъ докле си имао,

Пакъ не бы си садъ сирома быо.

Ако ти є дете на досади,

И твъ дете съ преслице ранити,

Какш што самъ юдна и почела,

Чемъ нигда ни садъ се надала.

На то старый, ко' єданъ не маришъ:

Жити жено не знашъ што говоришъ!

И знамъ добръ, штое свака мати,

Друге косе а кратке памети!

И на Бога твердъ имамъ вѣръ

С основанъ на доброме дѣлъ. —

„И сама самъ оутомъ преварена

Сердитъ мъ ѿговори Анна:

Да и нисамъ послушала тебе,
 Но за дете гледала и себе,
 Ал самъ была и кратке памети,
 Ко што кажешъ, све тебе слушати:
 Раздадосмо све што имадосмо,
 И безъ ништа єто ѿтадосмо.
 Кадъ на Бога очко вѣръ имашъ,
 И на добра дѣла се позывашъ,
 За什то да те садъ Богъ не помогне? —
 „Помоћи јено Товїтъ рекне,
 Помоћи је, и ѿ томъ не сумнамъ,
 На милостъ се Божију и ѿсланамъ.
 Но имамо самъ стерпѣније,
 Часъ зарь онай юиръ дошао ми;
 Немой јено хладне вѣре быти,
 Немой самъ на Бога роптати:
 Позовисе да имамо дете,
 Нѣга ради не преступай свете,
 Всевышнагъ Бога заповѣди
 Да намъ баръ Богъ на нѣга погледи,
 Да ниспошље благословъ на нѣга
 Ко ѿ оно време на Ісаака.
 Спомени се праотца Авраама,
 Коль нѣгова ахъ! непоколевима
 Свагда вѣра на Бога вељше;
 Да се многи народи чудише,

Кою вѣрѣ и на искушенїе

Ко што каже свето писанїе,
Богъ предвѣзме да види Авраама,

Вѣра мѣ вѣра, такш постојна,
Да онъ ємъ и сына жертвує,

Познаюћи шта отацъ честивъ

Оу свомъ сердцѣ за єдинца сына,

И обрѣте Авраама повина:

Рѣкъ да вигнє да дете посече

Ал' за рѣкъ ангелъ, и повиче
Стани сотымъ вѣрный рабъ Божіи,

Таки рѣке дететъ одреши!

Вно обна на жертву принеси

Вѣрѣ твою всевышнїй искуси!

Благослови Богъ намъ садъ Авраама,

Ко што є познато намъ свима.

Зато велимъ драга моѧ янно!

Самш вѣрѣ на Бога имаймо,

Яли вѣрѣ онъ Авраамовъ

Постојнш непоколебимъ.

Такш вѣрѣ свѣже добро быти,

Богъ праведне неће штавити!

Яли што вѣнч ты помалш предешъ,

Или кадшто и дрѹгомъ сашёшь:

Ты нечинишъ то изъ крайне нѣжде,

Но користи ради ко и прежде,

Радити є янно, наша дѣжностъ,
 Докъ можемо и подъ самъ старость;
 Не сирома самъ, но и богатъ,
 Яко жѣли себи животъ сладакъ.
 И самъ жено, ѿ тебе таю,
 Да самъ неке новце штавіо
 Кодъ твогъ брата нашегъ Гавайла,
 И ты ниси досадъ зато знала.
 Знатна съмма и оу новцъ добръ,
 Десетъ таленгъ оу самомъ Сребръ!
 По те новце шильемъ и Товію,
 Данасъ со тымъ оу землю Мідію:
 Вво писма намъ ѿ Гавайла
 Кое ниси ющъ ты ни видила,
 То є рѣка нѣгова, познаешь.
 Пакъ што вичешъ и зашто ме псовешъ,
 Но справи дете нека иде,
 И кадъ дадье, нека многи виде,
 Да ющъ Товітъ има съ чимъ живити,
 И дететъ штавитъ по смерти,
 За єдно ме самъ жено жао,
 Чемъ ни самъ нигда се надао,
 Жао ме є и сердце ме боле;
 Али што кадъ другомъ боле. —
 Анна на то сердцемъ оумилисе,
 И предъ мѣжемъ малъ застыдисе;

Прости мени любезный Товите,
 Мысмо же не мааш напрасите,
 И самъ тебе садж и оувредила,
 Ял толикуш и и нисамъ криба;
 Вр и за те новце нисамъ знала,
 Такъ какш се не бы и бринчла,
 Не за мене, но за наше дете;
 Зато мени ты шпрости брате;
 Но што кажешъ, зачимъ ти є жао,
 И че мв се ты ниси надао?
 Има жено єдана лепа среќа,
 Како с8 ми казывала братъ,
 За нашега єдинца Товию,
 Ял ме многш по памети бїю,
 Све се боимъ да ме не вараю,
 Преда мномъ се самш претвараю,
 Вр є тешкш вѣровати оно,
 Што се види наик преестественно:
 Нашъ Рагчилъ оу вкватанима
 Лепо дете Сар8 джец8 има,
 Дете красно и благобрзно,
 Начено, честно, и разумно,
 Словомъ реки: добра є дѣвица,
 И б8д8ки да є єаницица,
 А Рагчилъ знамо да є богатъ,
 Какш намъ є казыкао твой братъ:

ЖЕЛОГАМЬ ОУБО ЗА ТОВЮ,

Ізвит' морамъ садъ и Азарю:
Али ржне гласе неке чвемъ,

И ѿ томе сила негодчевъ!

Да є нешто та дѣвица идна,

Оу оудадош негретьна и бѣдна!

Седамъ съ ю вѣкъ досадъ просили,

И сви седамъ животъ изгубили!

Какш ю є кой испросіо,

Нїе юйсе ни дѣвства коснво.

Нит' оу брачнъ легао постелю,

Свакій одма падо є наземлю!

И таки є дашв испустю,

Ко да нїе живъ нигда ни быо

Вл' могучи, или ме вараю,

И не дадв самв за Товю.

Азаря садъ на то оуниде,

И бесѣдв овв имъ прыкиде:

„Што мыслите вели, хохемоли?

Вда ли се мати вѣкъ приболи,

Да шпости на путь са мномъ сына,

Ил' на мене нїе оубреня!

Та не юйсе рече, добра мати!

Каджбы могла съ кимъ га шилѣшь знати,

Не бы си се такш затезала,

Не гу быси таки ми казала,

Боди брате къдъ є теби драго,
 Сонъ є мое оу животъ благо,
 Яхъ води га и по сънъемъ моръ,
 И оу пъстъ бъди кою горъ;
 Съ тобомъ Сынъ мой не ќе пострадати,
 Тыкешь съ ниме братски постъпати;
 Ал' Товіте Божій оугодниче,
 И ты ли се боишъ за ёдинче!
 Та ты баремъ твердъ вѣръ имашъ,
 На онога комъ оугождавашъ;
 Шта се оубо бојти имате,
 Те свогъ сына на путь не спремате.
 На то Одма и Товітъ и Йанна,
 Попаштесе спремише сына.
 Све што треба на путь имъ дадоше
 Язаринъ сына предадоше
 Въо брате мы ти предаемо
 Наше дете, за кое молимо,
 Бога ради да га намъ сачувашъ,
 Родителски да съ ниме постъпашъ;
 Сонъ є наше и душа и сердце,
 И оу нашой зими ырко сънце:
 Нашъ се животъ къ гробъ приближава,
 Но съ нимъ ёднымъ намъ се помладѣѧва.
 Сотымъ руке простръ на Товію
 Излюбе га и съзамъ полю:

Иди сыне съ милостивымъ Богомъ!

И са честнымъ обымъ твоимъ другомъ;
Иди сыне и греѧнъ намъ быо,

Гди годъ будешь и кудыгодъ ходю!
Бога сыне мыжемо молити.

И сотымъ се безъ тебе тѣшите.
Сердце наше ты га сюомъ носишъ,
Зато Сыне дома да поитиша!
Поздрави же нашегъ Гавила,
Но посѣти намъ и Рагила.

Сони тебе познати не могъ,
Развѣ нешто по моме обликъ;
Яли кадъ съ и мене видили
Веѣ съ ме и Закоравили.

Буди сыне оучтивъ и паметанъ,

И сви масе покажи оугоданъ;
Зашто люди сви мене познаю,
Пакъ сртомъ ѿ тебе надаю,
Да ѿ добры Родителѧ и сынъ
Мора быти оу свемъ благочестивъ;
Азаре да ти кажемъ тайнъ

И со тымъ га поведе на странъ:
Нашъ Рагилъ има єдинъ джерцъ,
Лепо дете, Сарръ єдиницъ:
Познаемъ ю алъ є была мала,
Коя юште нїесе оудала.

И ню желимъ за мога Товію
 Ал' се ружни за ню гласи чвю!
 Да є была сирота несрестьна,
 Оу оудаден и постала бѣдна:
 И такш ми сада неки кажъ,
 Яко само люди ме не лажъ,
 Да се више не же оудавати,
 Но оу дѣвствъ кодъ отца ѿстати;
 Зато сыне, молимъ те пропытай.
 За таковый неизвѣстный слѹчай,
 Да ме ѿ томъ, кадъ се срестьне вратиш
 Баремъ оуправъ какш є извѣстишъ.
 Сотымъ садь се съ пѣтницы ѿпросите,
 И на путь ихъ любезнѣ ѿпросите,
 Испрате ихъ съ плачевнымъ очима,
 Док' могоше гледати за ньима.

Пѣснь 14.

Пѣтвюки Товія са драгомъ,
 На врѣкини поредъ мора брегомъ,
 Третїй данъ вѣкъ ѿ какосъ пошли,
 И оу землю Мідїанску прешли,
 Седнъ малш и гледаю море,
 И спрамъ сеbe преко нѣга горе,
 Товіи се захтѣ да се квпа,
 И запыта зато свога драга:

Азаріа то нѣмъ допѣсти;

Скочи младикъ одма оу радости,
Онъ се свѣче и оу море оудье,

И по води брѣкатисе подье;
Онъ пробира малш и плывати,

На поверхность воде се бацати;
Граби водѣ предъ собомъ рѣкама,

А за собомъ ѿбїж ногама.

Азаріа гледи пакъ се смее,

Како дете ово несташствѣ.
На то нѣмъ єдна грудна рыба,

Залетисе водомъ изненада!

Хоташе га Жива прогутати;

Стаде дете на дрѣга викати.
Онъ оу страхъ чисто се оукочи,

Азаріа таки съ брега скочи,
„Ништ се небой Товіе повиче,

„Стани Звѣрю! истой рыби рече,
Сила Божій некате порази,

Доле главъ, оу водѣ прелези!
Стаде рыба са свимъ недвижима;

Азаріе словомъ поражена!
Оудивисе Товіа кадъ види,

И на дрѣга твоего погледи!
„Пригѣти юй ближе ѿ Товіе!

Оухвати ю рѣкомъ за перае.

Азаріа млади^{къ} говори,

Али Овай на то се о^узвери,
Хотѣо бы ал се юще бой;

Прѣмда рыба кроткѡ предъ нимъ стой:
Оухвати ю самѡ кадж ти кажемъ,

И немысли да и теби лажемъ;
Оухвати ю, и на полье вѣцы!

Вво видиши ножъ оу моїй рѣцы!
Товѣасе садъ намъ шквражи,

И на рыбѣ свою рѣкѣ прѣжи,
Оухвативъ ю, извѣче на полье,

Азаріа таки ю заколье:
Распори ю и жгучъ той извади

А Товѣа гледи што онъ ради
Азаріа извади и сердце,

И шѣче комадж чигерице,
Пакъ онъ даде младомъ Товѣи,

И рече мъ да оу чепъ штави,
И да храни ове рыбы ствари,

Но ни пошто да се не превари,
И да каже комъ за такове,

Кое ствари слѹже за лекобе.
Сотымъ рыбѣ штави на брегъ,

Самѡ єданъ комадъ той шѣкъ.
Пѣтюки десни порѣдь мора,

Оу очи имъ падне єдна гора;

И бъдѣши садѣ предъ само вече,
Язаріа свое дрѣгѣ рече:
Мы морамо брате похитити,
За ранїе оумѣсто присѣти,
Бкватане юшь съ намъ далекѡ,
Исподъ онѣ горѣ малѣ прекѡ
И ты си се вели, разладіо,
Но памтишь кадѣ си се кѣпао,
Хвала Богѹ ништа не говори!
Товїа мѣ на то ѿговори,
Кадѣ ме данасъ рыба не прогута,
Али брате и ѿ тебе чуда!
Шта оучини ѿ онакве хале,
Не може ми изитьи изъ главе!
Да се теби онакѡ покори
На речь твою, и главу ѿбори!
Но чудимъ се и мени самоме
И оному дерзновеню моме:
Какосамъ юй емо преступити,
За Переѧ рѣкомъ оухватити!
Ты то ѡсти, никомъ да некажешъ,
Свакїй бы ти реко дала жесть,
Оговори дрѣгѹ Язаріа,
О томъ немашь юшь ты понатїа
Земнороднымъ нисѹ ѿкривена,
Кој небо Ѿоће дасъ тайна.

Тихъ вакъ садъ оу разговоръ,
 Съ малымъ мракомъ стигоже подъ горъ,
 Исподъ кое леже вкватане
 Кінограды многи ѿкрывжены,
 И прекрасны зелены вертобы,
 Разновидны са стране холмовы,
 Мѣсто рою самоме подобно
 И по простой природи прѣятно!
 Драгъ чудесный младога Товѣ
 И не пыта за домъ онай гдѣ є
 Рагильевъ оу кой садъ идѣ,
 Но оулицомъ оу правъ тамъ поидѣ.

Пѣсни 15.

Текъ што овомъ додѣ на піацъ,
 Оугледаю и домъ и дѣвицъ;
 Домъ ѿмѣнныи поредъ єдногъ верта,
 И дѣвица изиде предъ врата,
 Вно Саре Рагилья дщери!
 Азаріа драгъ проговори,
 Вли дае то красна дѣвица,
 И богата пакъ юyczъ єдиница!
 Товѣ се на лицъ промени,
 Погледи ю пакъ се зарумени,
 Сво сердца дѣвицы се косне,
 На юношъ бацы очи красне,

Исподъ свой долги⁹ трепавица,
 Поръмени к'о иста ръжица;
 Сретошесе сердца оў Очима,
 Страсть е сладка младимъ свойственна.
 Азарий ово мило въде,
 К'о што люди паметни и съде,
 Да се любовь бояви на лицъ,
 Коликш се огѣка оу сердцъ,
 Ял¹⁰ Товія намъ нешто оуздане;
 Штегта рече вѣлика за мене!
 Больье да ю нисамъ ни видіо,
 Не бы баремъ за нъомъ оуздисао;
 Сона моа вѣкъ быти не може,
 К'о што отацъ ономадъ ми каже.
 То е моа Товіе, брига,
 И се оуздамъ оу милога Бога,
 Да же иста ова намъ дѣвица,
 Постат¹¹ одма твоя заручница;
 Всѧл¹² самш те ствари кодъ тебе,
 Кое самъ ти предао изъ ръбе? —
 На то Сара и предъ нихъ изиде,
 И разговоръ овай имъ прикиде:
 Оучтивш ее обоямъ поклони,
 И любезниш ко госте поздрави;
 Благодъщена оў нѣкой радости:
 Гави таки да съ дошли гости,

Истерчи юй и отацъ и майка,

И юшъ єдна тъ странна девойка:
Добрш дошли любезни намъ странни,

И има ли юшъ кога съ вами,
Драго намъ є то постѣшенїе,

И держимо мы намъ за щастїе,
Нове госте оў домъ дочекати,

И любезнш съ нимасе познати,
Но прости, што смо изненада,

Да не бъде вамъ каква досада;
Язаріа рекши загерлисе,

Съ домаќиномъ и поцѣлувесе,
Садж Рагвиљ видж свой оустанови-

На Тобю и радость џенови:
Свогъ младогъ веди, подобїе

Приводи ме во оумиленїе;
Свака чртта на нѣговомъ лицѣ

Показзе нешто моме сердцѣ,
Я да писте вы изъ Ніневије,

Язаріа на то се насмee:
Погадьайте добрый домаќине!

Когъ имате тамш ѿ родбине?
„Ахъ любезный! садж Овай возопи,

Сотымъ вратा ѿтвори на соби,
Изволте ми молимъ васъ оунгтра,

Та бы'ке намъ бесѣде до сутра.

D

На то Одма свеќе се оунесъ,
 И џговоръ дадесе вопросъ:
 Брата нашегъ Товите имамо,
 За когъ давнш веќе и неизнамо,
 Ва' намъ џквдъ юшъ онъ оу животъ,
 И чудимсе овомъ дететъ,,
 Живъ є Товите, добрий домаќине!
 И є во Вамъ радостне новине,
 Сына Вамъ є оу госте послАО,
 И любезнш све є поздравио“
 Сынъ Товите овай є юноша?
 Ахъ оутѣхо наша сладчайша!
 Оу трепетъ юношъ загерди,
 Излюбе га као родителъ!
 Оумилъени сви се и прослезе,
 И юношъ за отца вопросе,
 И кадъ чуше дае џслѣпїо
 И слачайно видъ свои изгубио,
 Скорбесе зѣлш и заплачъ,
 Сожалю да ни съ оу врачъ,
 Помоќь каквъ могли мъ имати,
 Да се бѣданъ подъ старостъ не пати.
 Тъ садѣ каде радостъ съ жалостију.
 Помѣшана оу томъ домъ свијо.

Пѣснь 16.

Газда сѣди, госте разговара,
 До вечере малш заварава:
 Домаћица вечер8 зготови,
 И столъ Сара дѣвица постави.
 При вечери садь продолже време,
 Јазарю младићъ ѿпомене,
 Нек за Сар8 онъ прокваша среќ8,
 И ню, вели, ѿставити нек8,
 Нигда нисамъ до данасъ любио,
 Но ни єдн8 овак8 видио,
 Тој ангелъ оу смртном8 тѣл8,
 Зато вели кажи Рагузил8,
 И моли га, да ми Сар8 даде
 Да насъ двое благослове младе.
 Дѣвица ме оумилатш гледи,
 Какш онде наспрамъ мене сѣди.
 Јазаря на то се насле,
 И то видимъ, вели, мой Товије!
 Нитъ ты можешъ захтѣвати болю
 Но имашь ли постоани8 волю?
 Ямамъ брате но можели бити,
 Връ се боимъ да нек8 оумрети,
 Какш чвемъ за ныи неколико,
 Кое ми є за чвдо велико,

Да съ єданъ за другимъ помрли,
 Како съ ю были испросили,
 То се теби догоdit' не бѣде,
 Ныовесъ оне быле съдбе,
 Го ныи єданъ честитъ нїе быо,
 Зато промыслъ нїе допустіо,
 Да ю кой има за съпрѣгъ,
 Но ты ѡчи и молисе Богъ;
 Има оу томъ мой Товїе тайна,
 Іощъ до данасъ никомъ познана;
 Затш самш слѣдъти ты мой совѣтъ;
 Пакъ се за твой ништа не бой жнвотъ;
 Ты ѿешь Саръ за цѣло добити,
 Ій ти кажемъ и срѣтьанъ ѿешъ быти.
 Онъ Товїю садь сотымъ оутѣши
 И оувѣри да се ништъ не плаши
 И сътраданъ оустане пораншъ,
 Рагвила, позове на самш
 Рагвиле, добрыи прїателю!
 Вдиници своїй родителю,
 Іссамъ синочъ юще при вечери,
 Оу различны наше разговоры,
 Хотѣо ти нешто споменѣти,
 И за саръ нашъ говорити,
 Алъ и болѣ овѣкъ на само,
 Кое и ты да ѿешь ми за право:

Сара намъ є аѣвица приспѣла,
 Оу свой возрастъ, да бы се оудала;
 Высте отацъ єданъ чадолибивъ;
 М8жъ на гласъ а и благочестивъ,
 Кой желите свое дете среѣнныиъ,
 Оучинити съ младиѣмъ каковыиъ,
 Родителю тое свойственно
 Желаніе ово є искренно,
 Кое ємъ и природа сама
 Мой любезный оу сердце оулива;
 Всш оубш садь за ню прилике
 Оу племенъ башемъ поредке;
 За Товію Товітова Сына,
 Со башега собственна корена!
 Нит' намъ законъ допъща Моїсовъ,
 Да се съ др8гимъ родъ мѣша Івраамовъ;
 Товіл є младиѣ благонраванъ,
 Оу законъ лепо є воспитанъ,
 Я нѣгове добре родителье
 Познаете и ш мене болье,
 Вс8 люди малш посри8ли,
 Али зато ниес8 сасвимъ пали:
 Има Товітъ ющъ десетъ талентій,
 Чиста сребра, коеke прїймити,
 Ово дана онъ ш Гавайла,
 За то нїе ни жена м8 знала.

Онъ Овакъ ходеши беседи
Рагъилъ га смисленно погледи:
Ахъ любезный, вели, Азаре!
 То бы было мое желанье;
За Саръ є то лепа прилика,
Алъ є овде несрестья велика,
Онъ то рекне ѿ сердца оуздане,
Оу Товіи неналази мане
Замислисіе и малш поїхти,
По памети біесе и съди:
Ништа брате не размишлѧвайте
И предамномъ ништа не тайте
И знамъ и то што се вы боите,
Алъ одъ оногъ вишесе небойте!
Добаръ стонимъ вамъ съ моимъ животомъ
Неkeitесе преварити оу томъ.
Садъ Рагъилъ запыта га на то:
Вли брате теби исто познато?
Како ми є аши бывала несрестья,
И жалостна нѣзина оудатба:
Іасамъ нешто, ѿговори Овай
Со Товіта разумѣо слѹчай;
Алъ то ништа, ѿлонъте на мене,
Кой тайнъ познаемъ съдине,
Промысломъ се Божіимъ оно сбыло,
Но Божество мени є ѿкрыло,

Дѣломъ ти и ѿсвѣдочиши,
 Да ти Сары и освободити,
 Съ помошю всевышнага Божа,
 Прогнаникъ да хана нечистого;
 Сви съ они, кои съ помрли,
 Недостойныи наше Саре были;
 Зато вамъ є Божество послало
 Садъ онога, когд є изабрало;
 Бы се оубо святой Божій волы
 Повинуйте добрый родительни!
 „Всевышнага брате, создателѣ
 И за Сары имамъ свидѣтелѣ.
 Да є чиста, к'о што є рождена,
 Да є честна и цѣломудрена;
 Свѣчена лепш су законъ,
 Познато є то брате свакомъ:
 Повседневнш Богъ намъ се моли,
 И надъ книгомъ честш съзе рони!
 Садъ ѿкъда да ю зло постигне,
 И ни какъ да юйсе помогне! —
 При овомъ се Рагиль за плаче,
 И кадъ бы самъ самъ знаш рече,
 Да є Божимъ то попутшеніемъ,
 Пріймио бы съ благоволеніемъ:
 Яко ли смъ вѣднїи Родительни
 Противъ были оучимъ Божій волы

Заш' да дете невинно намъ страда
 Заш' насъ двое не постигне вѣда!
 Добрій отацъ, престан'те ѿ тога
 Язарія рекне тѣшеви га;
 Съдбе Божіе вы не познаете
 И оу томъ се съ многима варате!
 Да є дете чисто и невинно,
 Оу Законъ лепш воспитано
 И да нїе оно заслужила,
 Што є на ню съдба попустила
 Нит' васъ двое честни Родительи,
 Противъ бысте кадъ годъ Божіонъ волы;
 Но овде є тайна. Оговита,
 Сверхъ и васъ и вашегъ Товіта
 Кою тайнъ вы и не испитвите
 Но совѣтъ моемъ слѣдовите.
 Садъ Рагвила загръни странога,
 Бѣди рече воля всевишнѣга,
 Кадъ ми кажешъ икъ слѣдовати
 И дщерь мою съ Товіомъ призвати,
 Яко деца єдно дрѣго любе,
 Съ благословомъ нек' и оубракъ ступе:
 За Товію исе самъ боймъ,
 Яхъ единца Родителемъ своимъ! —
 „Ни шта отацъ да се плашице,
 На деждомъ се на Бога тѣшице;

Съговори нѣмъ Азаріа,
 Алъ на врата будари Товіа
 Исподъ рѣке онъ води и Саръ,
 И оу тихомъ иде разговоръ.
 Кадъ на врата оу вертъ оу идоше,
 Съ добро ютро ове поздравише;
 Доброгъ отца оу рѣкъ Дѣлвю,
 И оумилнш гледе Азарію,
 Изъ погледа овай ихъ примѣти,
 И на отца смилено погледи,
 Знакъ мъ даде да имъ садъ спомене
 Сбоесе ови зарѣмене;
 Сара лице окрене на странъ,
 И погледи рѣжъ разцветанъ,
 Извѣссе братъ исподъ рѣке,
 И оузвере две рѣже велике,
 Вднъ прѣжи гостъ Азаріи.
 Дрѣгъ даде братъ еромъ Товій.
 Стациъ иде предъ ньима замышленъ,
 Но вессо и Сердцемъ оумильенъ;
 Шетаюсе по мирисномъ вертъ,
 На чистомъ воздухъ оуютръ
 И Рагвилъ ништа неспоминье,
 Азаріа тихо га слѣдзе
 Онъ наѣми да се разговори
 Найпре штогодъ са женомъ ѿ Сари;

Пошлье Сар8 да ю оу вертъ зове,
 И трапез8 оу вертъ поставе
 Исподъ раста оу лепоме хлад8
 И донес8 рѣчакъ, што имад8;
 Газда съ гости бесѣд8 продолжи,
 И Товію младогъ поблажи,
 Межд8 тыме столъ имъ се постави
 И са рѣчкомъ вѣкъ бѣд8 готови;
 Газдарица гостима весела
 Многа лепа т8 изне се вѣла:
 Поспе Сара трапез8 и Цветьемъ,
 Да оу годи любнымъ младитъемъ.
 За трапез8 редомъ посѣдаше,
 Перво гости єстї понѣдишѣ.
 Т8 оу тихомъ Сада разговар8
 Добрый отацъ погледи на Сар8;
 Бистро8мна дѣвица сѣтисе,
 Одма оуста да вїна донесе,
 Садъ Рагвилъ сообши и жени,
 Да гости Сар8 за Товію жели.
 Ова нато чистосе промени,
 Гости ѹой рѣк8 на раме наслони:
 Добра Мати наша Газдарице!
 Ій разглѣмъ садъ и ваше сердце,
 Но ништасе не мойте болти,
 Неке за то Товія оумрети,

Стваръ є мени вѣкъ добро позната,
 Слышао самъ ѿ нашегъ Товіта:
 Божество є оно и хотѣло,
 И Товію овамо посадило;
 Тверди вѣръ имайте на Бога,
 И на мене пріятелъ свога:
И мой животъ за нѣговъ залажемъ,
 И истинъ говоримъ и кажемъ
 Дозволите срѣтьнику быти,
 И выжете до сутра видити:
 Оучините самъ єанъ пробъ,
 Да ныёвъ, искусите сдѣвъ.
 Тайнъ имамъ, ѿ крыти не могъ,
 Но вѣръите истиномъ Богу!
 На то мати сердцемъ се оу мили,
 И страннога Юношъ загрли:
Ахъ любезный нашъ оутѣшителю!
 Хоћелъ Богъ намъ исполнити желю
 Камень си ми са сердца свалю,
 И надеждъ оунемъ ѿживо,
И оу име Бога дозволавамъ,
 На Бога се и на тебе оуздамъ.
 Сотымъ сада на мѣжа погледи,
 Рагуиле како тисе види?
И самъ жено на то се склоню,
 И на милость Божію ѿклоню.

Сладкій Сыне мой Твое милый!

Богъ да намъ тे съ ньоме благослови!

То изрекне юношъ прецерли

И съзами матерними поли.

На то ето додѣй именъ и Сара,

И донесе два пчна Бокала;

Вданъ съ вѣномъ драгій съ хладномъ водомъ,

И оу лицъ закрасисе стыдомъ:

Зашто она некакш смотрила

Кадъ є мати младогъ Загерлила,

Сѣтила се да съ дозволили

И садъ види, да съ сви весели!

Нѣжній погледъ младицъ на ню бацы,

Кои сердца коснесе дѣвицы

Родительни тихъ се ѿсмѣнѣ,

И дѣвицъ сотымъ ѿ поменѣ;

Садъ на новш она се застыди

И мати ю поглави поглади:

Лихъ любезна моа невиности,

Намъ оутѣхъ єдна ѵ радости

Што Ѱе майка ѿ сада безъ тебѣ!

Іошъ ми сердце садъ оу мени зебе.

Оно што є и твоа безъ тебѣ

Мажъ той рекне, єли такш брате?

Но глядайте да обѣдъ справите,

И све сродне наше сазовете,

Саро дщери знашь ли шта є ново?

Дѣло наше вѣкѣ є готово!

Што є было на свѣ заборави,

Богъ ѿ теби єво благоволи:

За Тобію мы тебе даємо.

Домъ мъ отца добрѡ познаємо:

Кажи дщери како родителю,

Хотѣшь потыи и имашь ли волю?

Садь дѣвица оу землю погледи,

Како што є обичнѡ кодъ млады

Крши персте ништ' не ѿговори,

Речи свое Отца ѹй повтори.

На то она оузданувши рѣкне,

И предъ Отца на колѣна клекне;

И бы пошла сладкій Родителю

За Тобію имала бы волю:

Ал' вы знате штасамъ и страдала,

Чемъ нигда нисамъ се надала:

Тко же штомъ мене да оувѣри,

Азаріа на то проговори:

Саро моя, любезна дѣвице!

Майки своїй Мила єдинице;

Слонъ тесе на Бога и мене,

Одѣве дѣшеве! предъ Богомъ невине!

Живимъ Богомъ и се вамъ заклинѣмъ,

И предъ вѣшымъ єво ротителемъ;

Да бы ништа страдати не^жете,
 Но щастливи паръ людий бы^жете.
 Божиймъ бы^же то мановеніемъ,
 И небеснымъ благоволеніемъ.
 Самъ Богъ мени тайнъ єшь крыо;
 И самъ ѿ томъ отцъ говорю:
 Кадъ є оубо такъ Божя воля,
 И престае гонитъ ме неволя:
 Благодаримъ всевышнемъ Богъ,
 Више сердцемъ негъ што речми Могъ
 Као раба исе Богъ кланамъ;
 На милость се нѣговъ шланамъ:
 Речи твоє и прїймамъ за свете
 Имамъ вѣръ на Бога и на те;
 И полазимъ за нашегъ Товію,
 Исповѣдамъ предъ очима свію.
 Младиѣ оуста и Саръ загерли,
 Погледе ихъ добрій Родители;
 Двигнъ очи и къ Богу на небо
 О! ты света намъ небесна съдео!
 Садъ радостни све спреме што треба,
 Наредише дѣло до обѣда,
 Да младенце сътра данъ обрѣче
 Сара плаче на саму, и оуче
 Што же быти ѿ всевышній Боже!
 Тко ми другій садъ помочи може;

І́самъ ј́дна оүнегрећи рѣдка,

Развѣ ј́дна твоја мишца крѣпка,

Да се простре на мене невиннѣ,

Невиности покаже истинѣ:

Да ѿстапи оно зло ѿ мене,

И несрећа гонит ме престане:

Боже благий исе теби молимъ!

Ако ћоћешъ и оумреши волимъ,

Негш братъ мой да оумре Товїа

Ахъ мѧка ме на сердци завѣа

Кади помислимъ самш ѿ томъ тѣжна

Какова бы то стварь была рѣжна,

Да се ћѣдна и на то разрећимъ,

И осмый путь предъ тобомъ согрећимъ.

Плаче, клечи и Богъ се моли

Исповѣда искренш да воли,

Паче сама лишиш се живота,

Нежелзъ ѿстатъ предъ свѣтломъ проклета,

Да нѣ ради вѣкъ и осмый оумре,

И да за ньомъ зло люди говоре.

Медью страхомъ садъ и неизвѣстномъ

Мѧчаše се сирота надеждомъ

Часъ весела, посла се машаше,

Часъ и смѣтна скорбнш оуздишаše.

Скѹпише се сродни и сроднице

И любезне нѣне драгарице

Люблье^{кисе} съ нъоме честитаю,
 Али юйсе сре^{ки} ненадаю:
 Покаж^хс^е тобож^и и весели,
 Но подз съмнъомъ добр^хс^е надали
 Азар^я све них^х разговара,
 Кой јдан^ж оу томъ се не вара.

Пѣснь 17.

Време бъде тъ вѣкъ и обѣдъ,
 Младоженю Товію изведъ;
 Оу горнѣ га чело посадише
 И сотымъ га малш застыдише.
 Сон^ж оу^и аицъ садъ се и закраси,
 Сара гледи и съ нымъ се поноги:
 Оумильене све дѣвице бъдъ,
 Оублажъ садъ Саринъ съдъ:
 Благо сари ако Богъ дозволи,
 Да младика добые по вольи:
 Йошъ ни јдан^ж нїе таковъ быо,
 Сви ш^о оних^х кой ю просю.
 При веселомъ садъ овде обѣдъ
 Соних^х двое продолже бесѣдъ;
 Вѣкъ и сонце къ ноги попревали
 Азар^я оустати навали;
 Со трапезе оубо похглаю,
 Оубергъ одъ да се прошетаю,

Й Рагвиш са своіомъ съпрѣгомъ
 Домаќицомъ, као са вѣрнымъ другомъ,
 Одма свое садъ слѣге призобе,
 Да имъ идѣ къпти сватове;
 И да гледе што оу кѣни треба,
 К’о што себомъ доноси наредка,
 Да заколю телца оупитана
 И изъ стада тричетири овна;
 Неколико томъ ыганца
 Понайбольихъ оұзмъ изъ ската
 Да съ госпоюмъ слѣжавке оу домъ
 Йошь оұвече чұпаю живинъ
 Да на месе пита и колача
 И са масломъ преѣли погача
 И да вѣна найболѣгъ преправе
 И оу вертъ трапезе поставе
 Подъ зелены растовы оу хладъ,
 Да имъ гости дўпамте и знадъ,
 Кадъ сѣ были Сари оу сватови:
 Идо зоре да бѣдѣ готови.
 Кадъ овакш газда све нареди
 Сонда етрогиш свима заповѣди:
 Газдарица єдана жена в’редна,
 И оу послѣ хитра й паметна,
 Я оу пѣномъ домъ ко’ кошицы,
 Посла даде садъ свакой дѣвицы,

Сна влада и оупрала свима
 К'о матица єдна предъ пчелама
 До зоресе све то ѿ правило,
 Кит' се кое спават' оүседило.
Сара єдна толикѡ ѿ свадби
 Немислаше, негѡ на молитви.
 Ноќь проведе и зорѣ ѿспава,
 Кадъ оустане зачвдисе свима
 Да веќь солнце баше повысокѡ,
 Я по дому гладкѡ спава свакѡ;
 Но кадъ види посао сетисе,
 Оублажена дхомъ настїсе,
 Смотри свога оувертъ Товію,
 И страннога дрѹга Азарю;
 Поранили тихѡ се шетаю
 И вертара тѣ нешто пытаю;
Сна оудье лепѡ ихъ поздрави,
 На то имъ се и Рагѹилъ иви,
Свѣ наредеъ баше прегледао,
 Коїой нигда нїе се надао,
 Тай дань оубо сватови се скѹпе,
 Ал' безъ выке и безъ сваке лѹпе,
 Рагѹилъ бо ко мѹжъ благочестивъ
 Свимъ гостима покаже се оучтивъ,
 Съ осенитымъ благоволенїемъ,
 И съ великимъ свакогъ оусердїемъ

Онъ садъ прѣйми безъ свакогъ разнствіемъ,

Илъ є тѣо простъ, или є сада,

За трапезъ редомъ посадъзе.

Съ мѣстомъ самш малш разлике:

Но бѣдѣки да онъ обѣ свадбѣ,

Садъ взираше како неко жерговъ;

Не хоташе раскошна веселѧ

Нити мѣсъ є Сари была желѣ,

Да швѣмъ чине съ игромъ и мѣстомъ,

Но смиренш предъ Богомъ са страхомъ,

Вда бы се самъ Богъ смиловао

И среќъ той обѣ даровао.

При трапези дозволи појти,

Пѣсне свете, али не пѣвати

Зашто вѣли садъ намъ Родитељемъ

Сердце наше страхомъ и весельемъ

Боливесе и нисмо извѣстни,

Хотемоли оуправъ быти сретни.

Садъ сви гости на то сонзболе

Язаріа тихш се насмее,

Правш рече вы оу томъ имате

Но да самш тѣо є мѣдь вамъ знате:

Смиреніе Богъ є оугодно,

Нити є нѣмъ разкошество прїятно,

Мы можемо быти и весели

Ссобито на данъ торжественый,

АЛ' ПРИ СЕБИ, ОУ МИСЛИ НА БОГА
 Кои срдце познае свакога;
 Садъ Рагуилж оуздане имъ на то
 Дигне очи погледи на небо.
 Богъ всевишнїй да покаже милостъ!
 И онъ нашъ намъ подкрѣпи слабостъ:
 Споменимо самш честш Бога,
 Любимо га као творца свога,
 И любимо къ томъ ближне наше
 Кошто законъ Божији намъ налаже
 Џговори вмъ Язаріа,
 До коегш гѣдаше Товіа
 „И бѣдимо вели, гверде вѣре
 Постоане оне Авраамове,
 Пакъ ће такш нама добро быти
 И слабостъ ће нашъ подкрѣпити,
 И безз вѣре и безз добрыхъ дѣла
 Кои мысли онъ се икш вара
 Да ќе кадъ ѡодъ имат спасенїе
 То намъ каже свето писаније.

ПѢСНЬ 18.

Садъ овакш продолже бесѣдъ
 Оузленомъ вртъ при обѣду
 Съ разговоромъ оумѣренш пише
 И весели, малш и играше:

Пѣсне свете найпосле Запою

И замоле младога Товію,
Да имъ малш и оу Арф8 свира,

То по вольни бѣде сада свима
Оде Сара и Арф8 донесе

Язаріа гледи и смеесе,
Младиць Жицѣ на Арф8 ѿправи

Но свирати на Сар8 навали,
Некъ намъ свира веди малш Сара

Алъ дѣвица себѣ изговора,
Да свирати она садж неможе

Арф8 оубо Язаріи прѣже;
Оузѣ Арф8 младый Язаріа

Но каква же быти садж арїа!
Кадж засвира си се судивише

И ѿч8да чистш оукочише!
О милина подидъ8 ихъ мрави,

Свакомъ коса дигнese на глави;
Свима сердце садж да се растопи

Ч8да люди! Рагчилихъ возопи!
Оуживот8 и то нисамъ ч8о

Я оу многи прилука самъ быо.
То застыди садж намъ Оде Сар8,

Порѣмени и гледи на Арф8:
И самъ вели дакле се варала,

Да оу арф8 и я знамъ мыслила;

Замоле ю оубо радж да пое
 Ил се отацж и мати побое,
 Да имж неће моћи ни појти;
 Пакж ће имж се веќма застидити
 Оучтивш се Сара изговара,
 Да не може, ал се оутомж бара.
 Салети ю Товїа молити,
 И јаќ8 ти вељи помагати.
 Сона нѣм8 ѕреќи номоже,
 Товїа той дрїю покаже
 Тек дѣвица да почне појти
 И сви гости преправни слушати;
 Азарїа заиште Таблиџ
 Мати одма пошалѣ дѣвици
 Те донесе и овай напише
 Пѣснъ једн8 котон се дивише
 Чита Сара Овакш писато
 По таблицы писмена ко злато
 „Бѣжи даше бише немашь владе
 Знай ты дасмо наasz даше младе
 Оу овоме тѣлесномж сосуд8
 Кое небо неда ясноад8
 Силнымж словомж Божество ти прети
 Да ѕтупиш ѿ даше проклетый!
 Бѣжи оубо оу ад8 ѕтанни
 Чисте даше Богъ люби и храни! —

Всѧ земномъ краготомъ се плачнишь
 И на земли смертныи ты забидиши.
 Прочитавши Сара садъ погледи
 Язаріа на то пробесѣди;
 Пой намъ Сара и ништа не мисли
 То съ за те тдине нѣкѣ мисли
 Сара на то оучтивш га сада
 На коюкѣ арїю запыта
 Онъ покаже нъойзи и арїю
 И погледи сотымъ на Товію,
 Знакъ мъ даде да юй согласвє
 И Саромъ гласъ нѣговъ сльдѣвє.
 Пакъ жадъ почє чудесный юноша
 Садъ поати затрепета двша
 Тъ имъ свако около трапезе
 Изванъ сеbe въде и сгледесе
 Яко нїе то што Божествено
 Сви рекоше, то є чародѣино
 Съ човека то нїе мѹгѹки
 Ни помислитъ а камоли реќи
 Да свакш сви мы при трапези
 Надъемо се садъ оу нѣкой єзи
 Поражени сви оудивленіемъ
 Испытвю чимъ мановеніемъ
 Да ющи вѣкма оудивесе сада
 Кадъ видиши облакъ изненада

Темносветлый облачакъ и густы

Надъ берегъ овай лаганъ се спогти

(О) облака вихоръ ветаръ дуне

И изъ нѣга синяше имъ манье

Сара клоне Тоби на персы,

Тобаце оулицъ закраси;

Оу плашице садъ мати и отацъ,

Алъ говори страный чудотворца:

Не бойтесе миліи Родительни!

Сво быва све по божій боли!

Неke Сари нашей ништа быти-

„Она кесе таки повратити,

„Она ёсе малш оуплашила,

Алъ се манъж нїе нье коснвла!

Облакъ истый опеть имъ изчезне

Идѣница к'о изасна презне.

„Дигне главъ опетъ исправисе,

Себи додье тихъ на смесе

Ала самъ се била оуплашила!

„Очи мые манъя засенила

Продьоще ме крозъ савъ животъ мрави

„И за себѣ таки заборави!

Чудищесе овомъ догадъю

И страннога ѿ томъ запытаю,

Ваъ слачайно илъ є чародѣйно

„Илъ найпосле нешто Божествено? —

„Не пытайте овай ѿговори
Све є добро што єстество твори!

Негш пийте овое веселье

Домаќинъ нашемъ оуздравлье,

Садъ полете ове редомъ зарвице,

Оухватесе оуколо дѣвице:

Домаќица биде коаоводъј,

Гледе на ю ѡсмејуце братъј:

Какш ҳитрш коло имъ окретье

Оу годинахъ али юй несметье,

То рагбилъ и негодоваše,

Смешејисе главомъ юй машаше,

Али на то добрий йазарїа.

Ко праведный медь ньима съдїа

„Немой вѣли, некасе веселе

Зашто и ты не играишъ Тобиє!

Оузми момче Саръ пакъ окрети

Ткоје теби за то штогодъ реќи

Ты си женикъ, теби се пристои

Окрети ю да ти се ѿзнои!

Што є годъ намъ честно и поштено,

То ѿ Бога нїе запрештено

Веселъ мосе оубо и играймо.

И ништасе ѿ садъ нестаратимо!

Богъ ќе дати, свеќе добро быти

Васъ ќе, двое онъ благословити.

Сви намъ тай данъ веселш проведъ,
Кадъ оу вече да младенце сведъ
Родителъ садъ ихъ благослове
И зарій невѣстникъ ѿтворе

ПѢСНЬ 19.

Свай наипре оузме кадилницъ,
И заиште рыбню чигерицъ,
И ѿ рыбѣ оно исто сердце
О Товіе, и малш ватрице,
Рибнѣ ствари Товіа извади,
И донесъ ватре да ѿкади
Сотымъ стварма онъ истъ собъ
Оу кою се садъ младенцы сводъ,
Кадъ задими свѣдъ по невѣстникъ,
Оузме своє младенце за рѣкъ:
„Садъ одите ништа се не воите
Песмъ овъ и опеть ѿ пойте!
„Бѣжи дѣше више немашь владе!
И знай да смо насъ дѣши младе — —
То ѿ пойте, Богъ помоа тесе!
Пакъ спавайте, и ништъ не воите.
Сотымъ садъ онъ изидье на поле,
И тѣшити почне родителье,
Дасе ништа плашити не треба,
Но да имъ се оучини наредба,

Да се сутра опеть провеселе,
 И на путь ихъ прекосутра спреме
 Зашто вели, знате што є мати
 Бринѣссе за нымъ и плакати
 Яко имъ се не врати на време
 Го жалости свиснѣ за ныиме
 Я морамо и оу Раге ити
 Гавайлъ и новце прїмити.

Сада на то ови ѿ говоре

Да видимо штаќе быт до зоре
 Хотедали живи ѿсангти

И хотедалъ сутра ѿмркнти:
 Яко брате Богъ ихъ благослови,
 И ѿстанъ намъ обое живи,

Полакъ мога имѣнїа да имъ

Я полакъ имъ ѿставламъ кадъ оумримъ.

Сотимъ они садъ припаднъ Богъ

Молише се цѣлъ ноќ на ногъ! —

Кадъ оу ютръ бeo дань ѿсангъ

Не вредиме младенце застанъ,

Лепш имъ се млади испавали

И оустали здрави и весели!

Облаче се имѣдь собомъ шале

И предъ нымъ двеславкѣ стале;

Вдна съ водомъ да имъ се оумію

Друга баца цвѣтье на Товію,

Вданъ венацъ ѿ самы рѣжица
 Прѣжи Сари на главѣ дѣвица
 Кадъ на прозорѣ мати ово види,
 Йосхитисе, оу гоевъ полети:
 Сладка чада мое ирко сънце
 О радости изчезнѣ ми сердце!
 Саро дщери мое мило дете!
 О Твое моя любезный цвете!
 Грльєки ихъ овакш воле
 И радостне на ныи съзе ліе.
 Статъ стао и мѣжемъ дренш
 Плаче н самъ, алъ гледи смисленш
 Простре рѣке и онъ на младенце,
 И на свое любезне единце,
 Онъ загрьли садъ и Азарію,
 Прости брате мое невѣрю!
 Благословенъ буди намъ всевышний,
 Ихвала ти, велика любезный!
 Нигда нисамъ овомъ се надао,
 Подъ съмньюмъ самъ теби веробао;
 Алъ садъ видимъ да си Божій човекъ,
 И каковъ є твой чудесный лекъ!
 Прѣими оуко сада оучастіе
 О любезный Брате Азаріе!
 Ове наше презѣлне радости
 Избави бо ты насъ ѿ напасти

Сада имъ се све сродство срадѣ,
 Свѣшъ радость свако почвствѣ.
 Седамъ дана веселье продѣже
 Азаріа нехочаше дѣже
 Съ Тевіомъ се тѣ задержавати,
 Но оу Раге мора пѣтоворати.
 Алъ Рагвила неѣ да шпости,
 Всѣе моле съ изговоромъ гости
 Да мораю юцъ оу Раге ити
 Гавайлъ и новце примити:
 Иакъ вели послати по новце
 Мое слѣге, и по нѣкѣ овце,
 Некъ доведѣ намъ и Гавайла
 Жена ми є зато говорила;
 Да намъ вѣде Сари оу Сватови.
 Всѣ младыи на то сѣ готови.
 Товіа се малш и за брине,
 Родителье иззове Сарине,
 Добри вели родительи наши
 И рѣцысе Рагвила маши.
 Ви шилѣте оу Рага по новце
 Ваше младье, и по нѣкѣ овце;
 Алъ є сѣмма велика новаца
 Мы имамо и писмо ѿ отца,
 Кое самы вала да предамо,
 На младье се ваше не оуздамо;

Да оучемъ младыи не погрѣше,
И по волыи дѣлъ намъ не сверше.
Азаріа на то отговори:

И залюбовъ рече моїй Сари
Самъ Ѵѣти оу Раге по новце
И путь знадемъ оу исто местанце:
Мене добръ Гавайлъ познае,

Дай ми писмъ, идемъ Зараніе!
И ништасе ѿ томъ не старайте,
Но сутра ме на вече чекайте;
И Ѵѣти, и новце донети,
И Гавайлъ васъ ѳѣ посѣтити.
Садъ Рагвилъ смисленъ погледи
Гди Товіа писмо мъ извади,
И страномъ се онъ такъ вовѣри
Яли Ѵѣти ништа мъ не вели.

ПѢСНЬ 20.

Азаріа какъ писмъ прими

Одма ѿ путь съ младыима се спреми.
Среќни ѿде, сутра дань вратисе
Съ Гавайломъ, и новце донесе.
Садъ Рагвилъ бѣде ющъ и болѣ
За овога любовъ добре болѣ.
Онъ Товіа не ѳѣ да ѿпогти,
Бѣдите ми вели юще гости,

И на ново да се веселимо,
 То молимо и ѿ васъ желимо!
 Не може Саре да растане
 И ѿпусте ѿ себе на стране.
 И то ѿ седамъ дана задержесе,
 Яли више вѣкъ и неможесе;
 На свогъ драга Товїа навали,
 Да онъ моли, ако съ преправни,
 Де имъ ѿпустъ и благословъ даде,
 Защто вели они и не знае,
 Какъ за ме мой мати гине,
 Коликъ се садь сирота брине,
 И безъ мене кодъ кѣ се мачи,
 Нескидаюќъ съ бѣдногъ отца очи!
 Вдно мора и надъ нимъ лебдити,
 Старогъ сама и слѣпогъ дворити;
 А драгосе бринеши за мене,
 Све тѣгы си на сердцѣ вене.
 Такъ се боимъ да се не разболе,
 И то бы имъ зло было найгоре!
 А зарїа на то ѿ говори:
 Имашь право мой Товїе вели;
 Сде оубо таки, и оу очи
 Каже газди, и ѿпустъ получи
 Тасъ обдари свогъ зета богато,
 Сильно сребро даде мачи злато.

Ял' каквигъ были адідъарн
 Драгоцѣни, кое дадъ Сари!
 Царь имъ єданъ не бы замѣрю
 Нити бы се оу томъ преварю.
 Све ҳальине златомъ извезене,
 И каменемъ драгимъ оукрашене;
 Нѣкѣ баҳъ ѿ зелене свиле,
 Я дрѹгє имъ пърпърне кадїф€!
 Многострѹчни и бѣли высери
 Кое самш царске носе джери;
 Съ драгоцѣни каменни перстенъ,
 Съ коихъ се и очи засѣне,
 Све є майка то Сари спрѣвила
 Яли досадъ нїе той носила:
 Савъ адідъаръ оу ковчеге спреме,
 На камиле младыи на товаре:
 Три камиле дрѹгє ѿсѣдаю
 За младенце и за Азарю;
 Половинъ столе имъ дадоше,
 Свакогъ рода кое имадоше:
 Свѣтломъ разомъ оғрнъ Тобю,
 И хотѣше дрѹгомъ Азарю,
 Яли Овай нипошто не прѣими,
 На лебѣ начинъ нѣмасе извини:
 Ниевъ дари такови замене
 Съ коимасе земнородни плѣне

Благодаримъ, ал' прїимиши неѣ8;
 Неналазимъ и оу томе среѣ8!
 Понѣде га са златны перстеньи,
 И са драги на нынма каменни;
 Онъ се смее и презире даре,
 „Тос8 ствари све за мене мале;
 Сви на то свисе садъ оудиве;
 Гди онъ неѣ8 свиле ни кадифе!
 Нити злата ни каменъ драга,
 Нити дрѹгогъ каковога блага.
 Прїими ли бы єм8 то за порокъ.
 Но помысле да є каковъ пророкъ
 Съ чимъ оубо да те ѿедаримо
 За пытаю, и благодаримо?
 Ни съ чимъ мене ѿ любезнъи мон
 Нежелъ со тымъ подайте Тобій!
 Тобіино є и све што имамо
 Благо наше, као и сарино.
 Сотымъ дадв Тобій перстенье
 И жезлъ єданъ ѿ кости слонове;
 Да ѿедари отца свогъ Тобіта,
 Матеръ йиннъ перстенемъ ѿ злата:
 Пѣснѣ 21.
 Садъ Рагбиль све слѹге сазове;
 Заповеди да мѣсе ѿправе;

И да прате Сарг и Тобию
 Оўпрестолный градъ ихъ Нинейю,
 Десять слуге сие млады пастыри
 Накутъены зелены шимширы;
 Срѣжани по изборъ юнацы
 Нашой Сары бѣдъ спроводници.
 Но обѣдъ вадъ да се ѿпросте,
 Съ благословомъ на путь ихъ ѿпъсте:
 Родители Сары загрѣмши,
 Оу сладкисе слезе погрѣзши:
 „Ио Саро, ио дете мое!
 Ахматъни ю мати той вопіе;
 Заръ ми идешъ моя єдинице,
 Майки твой мила голубице!
 Хочали те Гоцъ кадгодъ видити
 Хочелъ майка жива дочекати!
 Сынце мое до данасъ оу домъ;
 Кое си ме грѣлло овомъ;
 К’о цѣтъ ружа домъ си намъ красила,
 Съ кобомъ ти се майка поногила,
 Ализъ ми сынце мое вѣкъ помрачи,
 Съзе ѿ садъ проливайте очи!
 Нѣ майка такъ ни мисила,
 Иначе самъ и дѣри желила!
 Али съдба то намъ не дозболи,
 Богъ бо такъ самъ заръ благоволи

Йди оубо къдъ ти среќа води! 3
 И съдбина такъ намъ пресуди;
 Бъди добра и Богъсъ моли!
 Мъжа люби, чини мъ по воли!
 Четвърти свекра, и старъ свекръвъ
 Као отца и матеръ родъенъ
 Сродствъ цѣломъ оумилата бъди! 5
 Оувой мъсъ и съ ниме ероди!
 Доцне легни аранни фустани;
 Све по домъ заране спреми;
 И ѿ погла старе поштеди
 Ты си млада теби то нешкоди.
 Повинъисе и бъди покорна,
 Яко оучемъ бъдешъ и оукорна!
 Оустма твоимъ хранило положи,
 Нит се комъ на старе тъжи!
 Никогъ съне не мой говоритъ
 Нити речи какове разноситъ,
 Яко желишъ иматъ животъ мирянъ
 И предъ светомъ пространымъ похваланъ
 Яко желишъ да те Богъ сотвори,
 Ко што писмо намъ свето говори,
 Да постанешъ лоза плодовита
 Оу честномъ намъ домъ Товіта,
 Да всевышни ѿ вамъ благоволи;
 И бракъ честный да вамъ благослови;

То да любиши твогъ мъжа искренно
 И не дерзнеши кадъ на дѣло скверно! —
 Доваръ примѣръ ѿ насъ си имала,
 И сама требе лѣчи воспитала,
 Самъ оу томъ добро и оустѣла,
 Тыси мене оускемъ и слѣдила.
 Зато немой да намъ се измѣнишъ,
 Драгъ народъ ѿ гада присвоишъ!
 Немой дѣрн тако ти живота,
 Немой саро не была проклета!
 Не мой сыне да насъ шерамотишъ
 И жалостне подъ старость оувредишъ! —
 Сладкій сыне мой милый Товѣ!
 Люби Оаръ како благо свое,
 Тыси глава ѿ тебе зависи,
 Да се твомъ дичи и поноси,
 Снисходи той ко слабомъ соѹздъ
 И за едно дѣлъ те сваѓъ сѹдъ,
 Младъ си сыне алъ си мъжка глава
 Мъжка глава са женомъ оуправля:
 Вдно драгомъ слабости сносите,
 Вдно драго искренно любите,
 И чествуйте свое Родителье,
 Ненанте противъ нынѣ волье!
 Садъ и отацъ свою дъерь загрли
 Алъ шплача єдва проговори

Бъди джерн са Тобіомъ срестьна,
 Бъди здрава, бъди многолѣтна! •
 Поздравите ваше Родителѣ
 Сродне наше, но и приятель,
 Дѣлъющи Тобію говори
 Скренесе сотымъ Азаріи
 Сладкій брате, милый благодѣю!
 На Гарѣ ми пази и Тобію,
 На Бога се и на тебе оуждамъ
 Съ нынѣ двое више деце немамъ!
 Йнгелъ Божій нека васъ спроводи,
 И на мирѣ докъже ѿрати!
 Садъ пѣтници на камиле седнъ
 И последнѣе: съ Багомъ! Овнимъ рекнъ.
 Съѣли и за ныими глѣде
 Кое слѹге съ многомъ стокомъ глѣде,
 За орїонъ взоромъ ихъ пропрате,
 И оунили сви се дома врате. —

ПѢСНЬ 22.

И мы оубо андемо Товітъ,
 Предваримо сина єгш Світъ.
 Давидимо добри глашатель!
 Шта товіини чине Родителъи;
 Какш жельнш нѣга изчекъю,
 Я пѣтници дотле некъ пѣтъю.

Мыжемо ихъ дочекати дома

И тоу мисли мысмо тамш Одма,
Анна плаче, на сердцѣ тѣгъе;

И Тобіта мѣжа напастье:
Шта оучини да ѿ Бога надѣешь,

Да ты дете съ непознатымъ пошлѣши!
Гробъ мертвый! За проклетый новацъ,

Да мой мени погине єдинацъ!
Лихъ жалостна мати да самъ знала,

Ил га не бы ни пошто пустила,
Да си и сто талентій имао;

Онъ ѿ кѹке не бы се макао;
Што къ тѣжна онъ є погинюо!

Можно да га и самъ дрѹгъ оубюо!
Тко на серебро не бы быво лакомъ;

Ил' оу руки паде разбойникомъ.
Какш годъ є тек' намъ нѣга нема,

Заш' ово є вѣкъ двадесеть дана!
Тобітъ плаче, и самъ съзе рони

Ала зато што га жена гони,
Я не оуправ' што бы се воло,

И ѿ страномъ штогодъ посѣмнао:
Жити жено немой лѣдовати,

И оувѣтарь такш сѣтовати,
Твердъ вѣръ и на Бога имамъ,

Живъ Ѵе дотыи ни мಡш не сомнамъ;

Бальда га є оұакж задержао,
 И дрғомъ съ ниме ғишао,
 Не далекш и оу вкватане,-
 Та ніе ти ғишао адні!
 Люди нис8 нигда га видиали,
 Пакъ с8 м8 се такш қрадовали
 Стобитш нашж добрый Рагылж,
 Кадз м8 оде шальивый Гаваниж,
 Т8се не зна шта є беke доета
 Таковас8 та два добра госта,
 Т8 се певा, то с8 разговори,
 Біблїасе читава ғтвори;
 Нити қрам ни конца беседи
 Бише п8тii до зоресе седи;
 Садз Товіа оу таквой прилици
 Нашао се медъ свой сродници
 Пакъ га съ дрғомъ неke зарж. да п8сте
 И онысе лепш тамш госте,
 Я ты л8да оучешь и леаечешь
 Мене п8вешж, падава плачешь!
 Но жалостна неke быти такш,
 Но Товіе мое дете сладкш!
 Ахъ подпоро ты мое старости!
 Да ме видиши оу овой жалости:
 Боже милый штоқ8, баr да оумреж,
 Ахъ жалостна оу битисе не смемж!

○ КАКВА МЕ САДЖ ПОСТИЖЕ СУДЕЦА.

ЦЕЛА МИ СЕ ИЗКИДА ОУТРОБА!

ОНА ВАКШ БЪДНА ІДИКЧЕ,

Я ЗАМИШЛЕНЪ СТАРАЦЪ ПОКАШЛЮЕ;
ДОСТА ЙННО ПРЕСТАНИ МОЛИМЪ ТЕ!

И ИМЕНЕМЪ БОЖИМЪ ЗАКЛИНѢМЪ ТЕ.

„АХЪ! ТОВІТЕ ПРЕСТАТИ НЕ МОГ8.

ИДЕМЪ ОУ СВЕТЪ ДОК' МОГ8 НА НОГ8
ИДЕМЪ ТРАЖИТ' И МОЕ ЃАДИЧЕ,

ЗАШТО МИ СЕ ПРЕДЪ ОЧИМА ЃАЕРЧЕ!
СЪ БОГОМЪ ВЕЛИ, ЧИННІ ШТО ТИ ДРАГО,

И ВЕЌЪ ОДОХЪ ТРАЖИТЪ МОЕ БЛАГО,
ТО ИЗРЕКНЕ И НА НОГЕ СКОЧИ,

Я СИРОМА СТАРАЦЪ СЕ ПОДВОЧИ.
ГРОНЧШЕ М8 СВ3Е ИЗЪ ОЧІЮ

АХЪ! И ВИДИМЪ ВЕЛИ СУДЕВЪ МОЮ!
СТАНИ ЙННО ДА Ѧ БОГА НАДЬЕШЬ!

К8ДЪ СИ НАГЛА ІДНА И К8ДАЌЕВЪ;
ЖЕНСКА ГЛАВО ОБРАТИ СЕ БОГ8,

АХЪ КАКВ8 МИ САДЖ ЗАДАЕШЬ Т8Г8!
○ КОДЬ БЪДНЫЙ КОН ОУ НЕВОЛЬИ,

НЕЌЕ ДА СЕ БОЖІОЙ СКЛОНИ ВОЛЬИ,
КОЙ ВЪР8 НА БОГА НЕИМА,

КАКОВОГА М8КА ПОДВЗИМА;
ТА И МЕНЕ МОЕ СЕРДЦЕ БОЛЕ

ЯЛИ ШТО 48 ПРОТИВЪ БОЖІЕ ВОЛЬЕ

Ахъ сирота нема твердъ вѣръ,
 Нити нѣнъ каквъ има силъ :
 Дѣле косе а кратке памѣти
 Што оно кажъ дае свака мати.
 Слебдъ сирома не може за ньоме ,
 И нитко се тѣ не нађе съ ньиме .
 Седи онако замышенъ на прагъ ,
 Свѣзъ рони и моли се Богъ .
 „Боже мицій и мой создателю !
 Свѣту свѣтлви дивный правитељу ,
 Ослушаши ме садъ оу ѿчаанїю .
 Постѣти ме съ выше милостїю ;
 Изведи ме изъ ове тавнице ,
 Кадъ не видимъ сѹнциа ни данице !
 Жалостъ моимъ веќь ѿблада сердцемъ ,
 За любезнымъ ахъ моимъ єдинцемъ !
 Бѣднъ матеръ єво избезвми ,
 Оу бити се сирота на оуми ,
 Штаќъ оубо и чинитъ ѿ себѣ
 О ѿ всевышнїй Боже Саваоде ?
 Оу бити се я бѣданъ не могъ ,
 Но припадамъ теби као Богъ ,
 Низпошли мн на землю ангела ,
 Да ми дѣшъ изведе изъ тѣла ,
 И оувѣчность праотцемъ пресели ,
 О ѿ всесилный Господи повели !

Нѣ замѣ овай животъ више,
 Дни се мои вѣкѣ изписаше.
 Деветдесетъ и шеста година,
 То' є лепо число моихъ дана,
 А осма ми садь вѣкъ на вершице,
 Како вѣданѣ и вида лишице,
 Нити свѣта и красоте видимъ,
 Но оу тами као сѫжанѣ седимъ!
 Судба мени бѣдѣ оумножава,
 И чисто ме на гнѣвѣ раздражава!
 Вѣкъ и видимъ да самъ флавіо,
 Да сударце кое самъ еносіо,
 Судбе мое ѡощь спосити могъ,
 И превыти оу ономъ подвигъ,
 Малакса ми и дѣша и тѣло,
 Сердце ми є чисто изумерло,
 Но и како малаксаш неби,
 Кадѣ є Боже познато и теби,
 Съ кадѣ и се съ моюмъ бѣдомъ єрвемъ,
 А ни како не могъ да оумремъ,
 И самъ многе бѣде претерпіо
 Али самъ се надеждомъ крѣпіо,
 На Тобіо мои милый подмладакъ
 Да онъ ће ми живота штатакъ
 Слакшати, и оу блажити ме
 Ал' надежда и та шставиме!

Съдба заръ ми и оу томъ завиди,
 И на ёми садъ да ме побѣди.
 Презре мою и на тебе вѣрь,
 Оустремисе на мою подпорь,
 На коюсе вѣкъ мой оутверждава,
 И рѣши ю, мене побѣждава!
 При свемъ томъ ясъ и юцъ тѣшимъ,
 Може быти да и Боже грѣшимъ,
 Што надеждъ вѣкъ на тебе губимъ,
 И оу бригъ садъ овакъ съдимъ!
 Можнъ да же мой Товіа доты,
 Сво дана или и до ноћи,
 Бѣди оубо твоя света вола,
 И извини сердце родителѧ!
 Докъ овакъ Товітъ сѣтоваше,
 И на сердцѣ горкъ оуздигаше,
 Полъ лѣда йнна мѣ се врати
 И затече псетанце предъ враты,
 Кое было съ Товіомъ шило,
 И съ пѣта имъ само баше дошло.
 Оумилато скаче околъ старца,
 Али овай не види псетанца,
 Кадъ то мати види изненада
 Съ радостю страхъ ю преоблада!
 Сва тронъта на лицѣ пребледи
 И Товітъ єдва проеседи

Ахъ Товите ѿкъдъ пшето наше!

Влъ могъчи ѿ всесилни Боже!
Влъ дошао илъ иде Товіа,

Ахъ тъгаме на сердцъ завѣа!
Радостъ и страхъ терзаю ми сердце,

Хотели ме ѿгрѣти сънце!
Илъ съдба стрелъ препрвила,

И Адска ми врата ѿворила!
Старацъ съвъненъ, нишътъ не ѿговори

Сна врата на съби ѿтвори,
Но изъ събе на поле излети,

И пшетанце оу нарвче лади!
Ахъ животно зашъси бѣзсловесно!

Ахъ и маги оумрѣкъ напрагнъ!
Оустремисе широкомъ оулицомъ,

И великомъ оу градъ пїацомъ,
Къкавица терчи, ѿбзиресе,

Нити гледи къдъ иде предае,
Пшето ѹой се изъ ръкъ извѣя,

И силомъ на странъ савѣя,
Ѣвка, грѣбе, люти се и режи

И на дрвгъ све оулици тежи.
Сна пшето садъ на землю спѣсти

Сво счепа халинъ ѹой сусты,
И повѣче малъ ню на странъ

И ето ти сънце Той ѿранъ!

Пѣснѣ 23.

Сынъ Товіа съ Язаремъ иде!

Но слѣчайно одма ю невиде,
Сона на то садъ разшири рѣке,

С радости вѣкѣ превелике
„Сыне сладкій мой милый Товіе!

Каквѣ сладость сердце ми чвѣтвѣе!

Сынце мое кое ме швари

Страхъ ме смертный малъ не оумори!

Шта самъ страха сыне претерпѣла,

Шта ли съза до данасъ пролила!

Хвала Богу те те видимъ жива;

Язарѣ велика ти хвала!

„Шта є мати, шта се догодило!

Влѣ живъ отацъ шта ли се слѣчило!

Влѣ кодъ кѣкѣ самъ све на миръ?

Казѣйтѣ ми плача тогъ прѣчинъ!

„Живъ є срдце отацъ и на миръ,

Алѣ за сыномъ ты знашъ да оумиръ,

За єдинцемъ и отацъ и майка

Ты си наша оу тѣха и дика,

С радости оубо сыне плачемъ

Сво дана обѣда се вѣчемъ,

И изгледамъ хоћешъ ли намъ дотынъ.

На распутъ преседимъ до ноћи:

Да побеле очи гледаюки,
 И за тобомъ сыне оуздиш8ки!
 Защто сыне на насъ заборави,
 Защ'съ такш д8гш позабави!
 „Прости те ми любезна мамице
 И познаемъ материнъ сердце,
 Яли брже нѣ могло быти
 Нѣ х'т'ло еродство ѿп8стиги,
 І самъ д'ло еретьне совершио.
 Ное нигда нисамъ ни мисліо
 Я єво самъ здравъ вамъ и дошао,
 Я и васъ самъ оу здравлю застасо!
 Све є добро хвала миломъ Бог8,
 И моемъ язаріи др8г8;
 Све є добро, ч8кете и болѣ,
 Зато велимъ б8д'те добре болѣ.
 По любезному овако поздрав8,
 Не чекаю на др8жество и Сар8;
 Защто ови ющи далеко бах8,
 Изванъ града са стокомъ Остраг8,
 Нит' матери Товія, што каже,
 Но похити да се не задерже,
 Да и отца жалостногъ оутѣше,
 Добр8 матерь подъ р8к8 оузеше;
 Кадъ весели садъ стигоше дома,
 Оучинисе съ отцемъ сцена нова:

Отацъ Сына по говорѣ позна,
 Радость съ нынѣ Шевлада напрасна:
 Чадо мое Тобіе! возопи,
 И изъ собѣ на брата полети,
 Сыне сладкій, и оутѣхъ моѧ,
 О кадж немамъ мира и покоя!
 Предержъте ме да се не оударимъ,
 О всевышніи теби благодаримъ!
 Чимъ то рекне, ногомъ ѿ прагъ запне,
 Поведесе на странѣ да падне;
 Али Сынъ га на рѣке прехвати,
 На то одма притерчи и мати;
 Сынъ га Сыномъ сада заграише
 И оу чвѣтвѣ сладкомъ изгубише,
 Сладкій Отацъ повратътесе малаш,
 Небо вамъ є оутѣхъ послало!
 Али Отацъ сасвимъ изнеможе,
 Такш да се сви садж и оуплаше!
 Сынъ га грлы и сѣзами роси
 Изъ очію єгѡ веле власи:
 Мати вѣдна оу перси се бїе,
 Коге чвпа, грозне сѣзе лїе;
 Азаріа на то имъ приступи:
 Небойтесе не же намъ оумрети!
 Бнезапна га радость разслабила,
 Сладка чвѣтва съ нынѣ съ Шевладала!

Живый примѣръ родительскѣ любви,
 Добрымъ людамъ таковѣ съ съдѣ.
 Сотымъ оу чепъ Товѣй се маши
 И жѣчъ онѣ рыбню извадивши:
 Дедъ мѣсъ съ овымъ садѣ очи помажи
 И зѣнице оу ныма павлажи,
 Стварь є лута, хоће га оугристи
 Яли ништа докъ є оу несвести
 Нѣће такѡ онѣ ни шсетити,
 И такиће болѣ по томъ минѣти.
 Сотымъ жѣчъ мѣсъ Язарїа отвори
 Товѣасе ѿ лекѣ аувѣри;
 Одма палацъ оу жѣчъ рыбню замочи,
 И намаже своме отцѣ очи.
 Малш за тымъ старый имъ се тергнѣ,
 Оугризе га такѡ да подвикнѣ:
 Но люди шта ми сучинисте!
 Шта ми опеть на очи метусте!
 Ништа Отацъ све ће добро быти,
 Претерпите таки ће престати.
 Язарїа садѣ заниште воде
 Прочи гледе и сви мѣсъ се чаде;
 Гди имъ и онѣ старомъ очи лечи,
 А въ томъ нѣ было речи!
 Язарїа на ныи се насмѣе,
 И старомъ водомъ очи сумые:

Болѣ очю таки мѣ престаде;
 И бело мѣ садь съ очю спаде;
 Сонъ прогледи и рѣкомъ се плашне!
 И ѿ чуда евако се дужасне!
 О ѿ ты страный чудесный юноше!
 Оу требетъ нѣкомъ возопише
 Какво чудо ты данасъ показа;
 Съ коимъ све насъ до смерти обвеза?
 О ѿ радости старый се заплаче
 Загрльивши Издарю рече
 О ѿ любезный, и ангелъ Божій!
 Богъ те послалъ тѣ мене оутѣши!
 Съ чимъ ти оубо захвалити могъ?
 На твомъ дарѣ, на чудеснѣ лекї?
 О самъ лѣта и, любезный, страдамъ;
 На лекарство силене новце издамъ;
 И нисамъ се могло помочи,
 Но терпіо све бѣ тавной ноchi.
 Ахъ Тобіе сыне мой любезный!
 Анно жено, и сви мои сродни!
 Сви се данасъ са мномъ веселите,
 На милости Божіой захвалите!
 Красный свете! како си ми тіо;
 О самъ лѣта нисамъ тѣ видіо. —
 Ветелъ децо сретынш пѣтовали
 Да оу пѣтъ нисте што страдали?

Сретьне отаць, но ющъ док' чуете,
 И тик' онда да се радуете!
 „Бысте судей вашъ постыдили
 Съ коюмъ єте се бы дѹгш борили.
 Оно твоє отацъ терпѣніе
 Вѣкъ ти синска благоволеніе
 Всевышнега Бога на небеси,
 Но справи се и жертву принеси!
 Тыси сына по новце послao,
 И за Сару мени казываю;
 Новце смо ты оубо мы донели,
 И Сару ти за Снагу довели!
 Поредз Саре полакъ имѣнія.
 Добыю є любезный Товіа;
 Йошъ ни мати зато чвла нїе
 Забвена около Товіе:
 Гдїе оубо Сара, шта говоришь?
 Вдал' шалъ каковъ проводиши!
 „Нїе шала отацъ, но истина,
 Вбо вашегъ запытайте Сына!
 Она намъ є фстала штрагъ
 Съ многомъ стокомъ и са то сағгъ.
 Садъ по редъ све имъ, прѣповеде
 На кое се на новш зажде.
 Радость имъ се радости приложи;
 Своимъ младымъ садъ Товіц наложи,

Да вечеръ пристойнъ ротове

Да домъ спреме легчи да сватове!

ПѢСНѢ 24.

Съ радости родители вдачъ

Младыи терче за пасломъ и скачъ!

Вдни праве жертвенникъ фу керто;

Да се жертвъ принесе фу ютру;

Други колю Овце и иганце

И што треба доносе ежпѣце.

Товѣтъ съ Айномъ и съ Азаріемъ

И съ Сыномъ женикомъ Товѣтъ;

Наредивши оу домъ што треба,

Себѣкъсъ чинъ и сви еквпа,

Изванъ града предъ Саръ изидъ;

Ко предъ свое щастїе и среќъ!

Кою мати и отацъ кадъ види

На високой камили гди седи

Ко царица каква оукрашена,

И своими людми окружена

А стада имъ прикрилила полье,

Коимъ врата градска се отворе;

Стада оубо напредъ пропостише

Многи тѣсе садъ и зачудише;

Силной стоки и разноага рода
 А найшише прекрасна говеда
 Коник ёдва и край дочекаше,
 Но ющъ вѣтма садж се зачвдише
 Кадж рекоше дае Товітова,
 И да Сынж мѣ иде изъ сватова!
 Кой води єогатъ дѣвицъ
 Рагбила Саръ єдиницъ.
 Сотымъ смотрѣ садѣ й небѣстъ
 И полете єви оу любопитствъ,
 Оудивесе великолѣпю.
 И завистно гледе на Товію!
 Кой ыше поредъ свое Саре
 На камили и ѿ десне стране,
 А ѿ леве Азарія странній
 Кой свимъ тѣ блаше непознаный,
 И за ныма добрый родителъи
 Съ прочи наѣ пѣше и весели,
 Кадж се съ обнимъ сада букоенише,
 Товітъ очи марамомъ оубрише,
 И оучтивш на ове погледи
 Тѣ множество зачвдисе людій
 Съ чвда срѹкама плѣснвше
 Вѣровати себи не могоше
 Да є ово онай истый Товітъ,
 Кой блаше изгубю свой видж!

Скъдъ да онъ сада опеть види,
 Каквимъ чвдомъ то мъ се дододи?
 Та вѣкъ съ га медь мертвѣ бројли,
 И шта нисъ за нѣмъ говорили:
 Да є са свимъ онъ вѣкъ и пропао,
 И твогъ сына оу прошню послao!
 Да ѿкъдъ мъ садь толико благо,
 ѿкъдъ такш поможесе нагло?
 Да Рагвилъ свою единицъ,
 Такш краснъ на гласъ дѣвицъ
 Аде нѣмъ за нѣгова сына,
 То є еретъа юще не чвена!
 Вонстинъ самъ мъ Богъ помаже,
 На когъ свою надеждъ полаже;
 То є чвдо єдно ѿ човека,
 И нѣгова когъ вѣре Бога;
 Какве сѫдбе онъ досадъ претерпи
 И колике напасти побѣди!
 Самъ Богъ нѣговъ нѣга не ѿставля,
 Очевидни ѿ злага избавля;
 Примѣръ нѣговъ наше соблазнѧва,
 Оу законъ многе разглабля;
 Многи наши законъ нїовъ хвале
 Свой презиръ и потаинъ оухъле.
 Невѣръемъ да и полакъ града
 Кадъ бы смѣли самъ ѿ народа,

Състѣпили не бы ѿ закона,
 И прѣимили нѣюва иѣвѣла;
 И наипослѣ такоже и быти,
 И мыжемо сви то дочекати;
 Заш видимо да се народз квари,
 Держи свое Богове за твари:
 Гди бы веле, то Боговы были,
 Кое люди ѿ злата сѹслили,
 И ѿ срѣбра и сына камена,
 То є самш намъ єдна ѿмана!
 Богъ є веле, прѣвый Ісраильскій,
 Кой све насъ люби отечески:
 Нѣмъ оубо жертве приносимо,
 И ѿ нѣга милости просимо,
 Кой небомъ и земльомъ оуправлъ,
 Оугоднике свое нешставля.

ПѢСНЬ 25.

То говорѣкъ гледѣ за Товітомъ,
 И за свѣтломъ садь нѣговомъ світомъ.
 Товітъ иде, свое разговара,
 Нѣжнш мъ се Сара ѿсмеѧва,
 Сгледаюки высоке домове
 Сжолъ сеbe к'о какве холмове;

По оулицаҳъ любопытный народъ

Съ оғе стране ставіо се оуредъ;
Сви на Саръ, к'o на чудо гледе,

И Тобіи младом' позавиде.

Онъ се дичи, ал' се не поноси,

Стыдъніемъ кадшто не закраси.

Кадъ овакъ и дома приспѣдъ,

Предъ нихъ слуге многое имъ изидъ,

Прехватую высоке каміле,

Дочекъю свое госте миле.

Саръ отацъ имати загр'льи

Чувствителни као Родитељи:

Сладко дете и радости наша!

Добръ намъ си данась оу'домъ дошла!

Съ Тобомъ намъ є дошло и щастїе,

Свака среќа и оутѣшенїе;

Богъ всевышнїй да те благослови

Красный вѣнецъ нашемъ Тобіи:

Сретъни были две зѣнице наше,

И благословъ прїимили намъ съ выше;

Сретъни были, зарави и весели

Многа лѣта оу правой любови.

Сотымъ садъ се и сродство поздрави,

И къ веселю свако се преправи.

Пѣсни 26.

Седамъ дана веселье продѣже
 И млады ихъ прекрасны послѣже
 Ахтакаръ са своимъ сыновцемъ,
 По именѣ Назватомъ шальвцемъ,
 Наиболѣ съ госте веселили,
 И найлѣпше шале залитали.

Пѣсни 27.

Сѣмый данъ имъ пости се разидъ,
 Родителы съ Товіемъ оуидъ
 Садъ на самъ оу великъ сдѣ,
 И пытаю сына къ за пробѣ:
 Шта онъ съди съ чимъ Ѵе Азаріи,
 Заходить моти на любови?
 И знамъ сыне штасамъ обѣщао,
 Или обомъ письмъ се надао!
 Многш више онъ на ма заслѣже,
 Съ каквымъ даромъ да се почествїе?
 Предъ отцемъ се младикъ зарѣмени,
 Пакъ поѣсти и слегче рамены:
 Отче вели, кадъ мене пытате,
 Имѣнїа полакъ да мѣ дате

БО ми́рза кой самъ добы́о,
 Толи́кш є правш заслужио;
 За什то онъ намъ и новце донесе,
 Сарг ў зла избави и спасе,
 Мене гре́тьниш жени, повольи,
 И толи́кш богатства прибави;
 Очи ваше чудесниш изцѣли,
 Нечаданш све насы шевесели,
И таково благодѣаніе
 Заслужве то награжденіе!
 „Право Сынє, такш и самъ мислимъ,
 И то исто съ матеромъ ти сдимъ;
 Полакъ оубо просто да мѣ бѣде,
 Призовъ га и сотымъ понѣде.
 Азарїа брате! рекне старый,
 Всѣ бы се и трудио съ дары,
 Бѣди они и какови были,
 Съ коима бы теби захвалили,
 На великомъ твоме пріятельствъ,
 Коє съ и намъ и нашемъ сродствъ
 Оуказао толь благодѣтельниш,
 Да самъ незнамъ, съ чимъ бы те при-
 стойниш
 Наградили сада дивный мѣже!
 И любезный сынє мой и дрѹже!

Него онъ оучимъ ти можемо.
 Драговольнъ ево ти даemo:
 Полакъ оногъ имѣнія прѣими,
 Што съ Сари оу миразъ дали!
 Прѣими сыне съ нашымъ благословомъ,
 И простъши было и предъ Боромъ!
 Ты си то намъ брате заслужио
 Ты си Саръ ѿ зла избавио.
 Сына намъ си срѣтьне ѿженіо,
 И очи си мени исцѣлио:
 Теби зато и Богъ ѹе платити,
 Я вобѣки мы благодарити.

ПѢСНЬ 28.

Азаріа на то ихъ погледи,
 Дедъ ты вели, Товіе изиди!
 Да се сами мы разговоримо,
 И погодезъ нашъ оучинимо.
 Младиць одма оучини по воли,
 Остави га сама съ Родителы.
 Азаріа садъ предъ Ове стане:
 „Ихъ рече, камъ ѿкрыти тайне
 Вѣра твоя на Бога Товіе!
 Честни дѣла, и тепле молитве;

Милостиинъ и любовь ближнемъ,
 Оугодиша Богъ всевышнъ;
Онъ всесвятый тебе и на пребъ
 Нѣкъ стави, да искуси твердъ
 Вѣръ твою, єли постоана,
 И бу нажди єлъ непоколебыма;
Онъ попусти на тебе и бриге,
 Но кадъ види вѣкъ твое подвиге,
 Да ты земна за ништа вменавашъ,
 И небесни таковыи предстаравашъ:
 Ниспошлъ мѣ съ высоте небесне
 Да ти гласе донесемъ радостне!
 Да ѿ теби Богъ вѣкъ благоволи,
 Іошь и овде докле си на земли.
 И самъ оубо мой Товите Ангелъ,
 Измѣдь т. Ангелъвъ Рафаилъ! —
 И оу види Башемъ какъ смертный,
 Но естествомъ къ о ангелъ безплотный:
 И самъ съ вами ово дана єо,
 Съ вами пю и весео быво:
 Такшвамъ се видъ представило,
 И такш се вами самш чинило:
 Я иначе ѿ Ангелъ безъ плоти;
 Нити могъ што ести ни пыти,
 Нитъ и требамъ Башегъ каквогъ дара,
 Штогодъ вами є садъ принела Сара!

Съ милымъ Богомъ оуживайт Средыне,
 То за мене нѣ но за смертне;
 Оуживайте како вамъ є драго,
 Но взиранте къ о времено благо:
 Немойтесе текъ земнымъ лѣпнити,
 И светнимъ благомъ съ пленити:
 Земна блага на земли штаю,
 На небеси дрѹга васъ чекаю:
 Сва оубо блага заслѹжите,
 Заповѣди Божіе исполните;
 Свагда бѣдъте оу добромъ подвигъ,
 И оусерднш молите Богъ!
 Твердъ вѣръ на Бога имайт,
 Оу нѣй самъ не шглаблаждайт!
 Ахъ бо смертнымъ вѣра шживлаꙑа,
 На подвигѣ добре оукрѣплаꙑа:
 Изъ вѣре се любовь къ Богу радъа,
 И ближнемъ, дастъ како братъа:
 Да дрѹгъ дрѹга искреннш любит,
 Свако добро ближнемъ желит,
 Где є любовь тѣ бражда престає,
 Гоненїа и злобе нестает,
 Где є любовь тѣ є свака правда,
 Тѣ миръ съ нѣоме и тишина влада:
 Страха Божія оу сердцъ имайт,
 За шитъ твердъ таковыи признаніе

Против грѣха и свакогъ порока

Онъ є јдана обрана велика!

Зашто слабость гдј би шевладала,

И любовь би малш попустила,

Нарушити Божје заповѣди,

И вредъ каковъ ближнему нанести,

Твъ страхъ Божій совѣтисе косне,

И ова се к'о изгна презне;

Сопротиви се противъ луде страсти,

И бѣдномъ оу зло неда пасти!

Кой оу сердцъ страха Божја не има,

Ко начало премудрости свима,

И кой любовь къ ближнимъ не ћешта,

• Тој једна наивѣка не срећа!

Жалостна є ахъ нѣгова судба,

Онъ постасе своимъ страстемъ жертва!

Онъ се сладке надежде лишава,

И печалиш конецъ шживада!

Нѣга честъ совѣсть помине,

Шта га чека докъ мъ животъ мине!

И опетъ се не ће да поврати,

Кадъ јединъ путъ далекъ заблуди;

Пакъ што више кадъ онаковъ блудника,

Или паче на свѣтъ несрећника,

Сопротиви се противъ невиннога,

И оу дѣлъ ономъ исходи га

Оу комъ бѣданъ самъ се оусмердю,
 И съ правора пъта злблудю!
 Я кадъ свора ближнега оувреди,
 Главъ двинже и чисто се горди;
 Яли горде и самъ Богъ презире.
 И благодать на смирене шилѣ;
 Дотъ Ѹе време и поровненю,
 Изитъ Ѹесе предъ вѣчногъ съдю;
 Пытайсъ се што є тъ чиню,
 И какшъ є животъ проводю:
 Ткое гладна хлѣбомъ нараню,
 Тко ли мъ є залогай ѿтъ!
 Све вѣсъ животъ ючеквѣ дрѣгѣй
 Гди Ѹе свакии пріимитъ по заслуги!

ПѢСНЬ 29.

Ово оуѣо враты проповѣди,
 Нека хране Божіе заповѣди!
 Нека вѣръ на Бога имаю,
 И ѿ нѣга да не ѿстъпаю.
 Све имъ кажи мой доврый Товите!
 Сообщимъ ове рѣчи свете:
 Не оутан што вамъ Богъ сотвори,
 И какшъ вамъ чрезъ мене говори:
 Ісамъ єданъ ѿ 7. ангеловъ,
 И всесватый имаю є любовь

Послати ме овамо на землю,
 Да сообшимъ светъ єгѡ болю;
 Садъ оустменнишъ хотѣ да имъ кажеши,
 Я потомствъ оу Книгъ за пишаши,
 Кой оузславша; нека се ползье,
 И некъ знаде да Богъ наказье,
 Преславнике заповѣдей своихъ
 На скрижали 10. написатыхъ

ПѢСЕНЬ 30.

Інгелъ ове речи изговори,
 И оу дрѹгїм видъ имъ се претвори,
 Засїмъ мъ лице као сѹнци,
 И ѿвѹмъ страхъ обима сердце!
 Скоеше смѣте и припаднъ;
 Оу трепетъ предъ ангела паднъ:
 Хотѣше мъ ноге да заграѣ,
 Алъ се ове оузвисе ѿ земље,
 Светлый облакъ ангела подвзе,
 И тихъ га на воздахъ вознесе! —
 Двигнъ овїи главы и погледе,
 Алъ оу страхъ ништа небескѣде;
 Виде да є ангелъ на воздахъ,
 Као сѹнци оу светломъ облакъ:
 На лицъ мъ небесна красота!
 Приливаше гледати се ћеда;

Я ноге мъ као рѣбінъ драгій .

Чисти зрацы изъ нихъ бію жаркіи! —

Сво двое гледе со оужасомъ;

Соба имъ се исподни мириломъ,

Изъ очію ангелъ имъ изчезне

Товітъ съ йнномъ к'о иза сна презне.

Пѣснь 31.

Боже милый чудна видѣніа!

Дивна вели, намъ ѿкровеніа.

Свое се оу съзе пролю,

И призовъ Сарѣ и Товію

Какъ чудо, кое съ видили,

Со комъ нигда никъ помислии,

Да є ангелъ Ізаріа быо,

И да имъ се оу глави ыбіо!

Проповѣде што имъ є казао

Какъ ихъ є и собѣтовао.

Сви садъ станъ Богъ на молитвъ,

И оусердни принесъ мъ жертвъ

Пѣснь 32.

Духомъ свѣтымъ Товітъ садъ оукрѣленъ,

И ѿ Богъ юшъ вѣкма оувѣренъ,

Нѣмъ єдномъ онъ оутождаваше,

Милостынѣ опеть раздаваше;

Пове~~д~~нєвиш мола~~ж~~ше се Божі:

**И Овакш жиzanь свою строгі
До глубоке приведе старости,**

**И шкѣтивъ себе оу слабости
Стопетьдесѧ и осме године**

**Свога вѣка, да же вѣкъ да оумре;
Сына свога Твойю призование**

**Снахъ Сары и нынѣ Сынове,
И ове имъ изговори речи:**

**„Чада мој старость се не лечи!
Мени мој изчезоша лѣта,**

**И полазимъ вѣкъ съ овога свѣта;
Кадж вамъ оумремъ вы ме сараните,**

**И къ отца децо, спомените!
И бѣдѣти да є пророкъ Іѡна**

**Азъ ѿмъ светымъ прорекао свима,
Нінивїа градъ да же пропасти,**

**Я и светый Іерусалїмъ пасти! —
Зато Сыне оузли фамелю,**

**И пресели оу землю Мідію! —
Иста Церковь намъ оу Іерусалїмъ**

**Жертвѣже се оучините пламенъ!
Непріятель свѣже растераги,**

**И родъ савъ нашъ Божі ќе разсеати
Свѣдъ по свѣту оудажне предѣле,**

Но найпосле сѹшигъ ќе йдоле:

Н

Іерусалімъ опеть је се дики,
 Малъ да не же юшъ быти и вѣкій;
 Но законъ је имати измѣнъ,
 Церковь ћедъ созидати новъ,
 величиномъ бытике помана
 Ялъ је ню премноги племена,
 долазити изъ далны земаља,
 скоплатисе оу ню са сви страна;
 Славно Сыне, бытике зданіе
 И велико твъ благочестје
 Којке се по свѣтъ разлити,
 Изычнике такш посрамити,
 Да ће свое низвергнътъ ідоле,
 Сгнѣсити се, као на демоне!
 И признати јединога Бога
 Ісаијскогъ сви за Творца свога,
 Нова, децо, благодать је быти,
 Нови храми силни возсїти,
 Храми свети по цѣломъ свѣтъ,
 Као звѣзде по ведромъ небъ;
 То сви сыне, пророци намъ пишъ,
 И оу светы книгахъ своихъ камо

ПѢСНЬ 32.

Кадъ имъ Товітъ ово изговори
 Погчи ихъ и очи затвори,

К'о да заспа минъ съ овогъ свѣта ,
 И шконча свомъ стара лѣта ! —
 Сынъ Товїа са Саромъ съпрѣгомъ ,
 Бѣрнымъ своимъ и поштенымъ драгомъ ,
 И съ матеромъ и са б. сынова ,
 Као са б. млады соколиша ,
 Оу прекрасномъ шаста наслѣдію
 И пресели свою фамилію
 Къ таствѣ своему оу землю Мідію
 И остави онъ градъ Нінивію .
 И доживи оно паденіе
 Проречено града Нінивіе ,
 Кои йсвирѣ и Навукодоносорѣ
 Разорише као єданъ изворѣ ,
 Или гнездо свакогъ неваламства
 И медъ людма свакога безчинства ! —
 И Товїа поживи времена
 Стодвадесетъ и седамъ година
 Престави се са Саромъ заедно
 Съ којомъ весма поживи оугодиши .
 Богъ вѣди глава и пѣние
 Читательемъ животъ и здравїе .

Конецъ

Österreichische Nationalbibliothek

+Z175091406

